महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

(पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१३

प्रारुप विनियम

अनुक्रमणिका

भाग ए : प्रारंभिक

१. संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती आणि प्रारंभ १

२. व्याख्या २

३. भेदभावरहित मुक्त प्रवेशाची तरतूद ६

४. मुक्त प्रवेश मागण्यासाठी पात्रता ८

५. पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता १०

६. पारेषण यंत्रणेचे नियोजन १२

भाग बीः जोडणीयता

७. जोडीणीयतेची मंजूरी १५

८. अर्जाची छाननी आणि राज्य पारेषण कंपनीशी जोडणीयतेची मंजुरी १६

भाग सीः अर्जाची कार्यपध्दती आणि मंजुरी

९. दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशांच्या मंजूरीसाठी निकष २१

भाग डीः मुक्त प्रवेशासाठी सर्वसाधारण तरतुदी

१०. मुक्त प्रवेशाची वर्गवारी २३

११. मुक्त प्रवेशासाठी अर्जाची कार्यपध्दती २५

१२. दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी कार्यपध्दती ३१

१३. मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी कार्यपध्दती ३६

१४.   अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी कार्यपध्दती   ३९
१५.   राज्य पारेषण कंपनी, राज्य भार प्रेषण केंद्र किंवा वितरण परवानाधारकाची संमती   ४५
१६.   थकबाकीदारांकडून आलेल्या अर्जावर विचार   ४८
१७.   वाटप करण्यासाठी प्राधान्य   ४८

भाग इः मुक्त प्रवेशासाठी आकार

१८.   पारेषण आकार   ४९
१९.   निर्धारण आणि यंत्रणा संचालन आकार   ५१

भाग एफः काल व परिमाण निर्धारण, मीटरच्या नोंदी,सुधारणा आणि हानि

२०.   काल व परिमाण निर्धारण   ५३
२१.   मीटरच्या नोंदी आणि संपर्क   ५४
२२.   सुधारणा   ५६
२३.   ऊर्जा हानि   ५६

भाग जीः असंतुलन आणि रिॲक्टिव्ह ऊर्जा आकार

२४.   असंतुलन आकार   ५७
२५.   रिॲक्टिव्ह ऊर्जा आकार   ६५

भाग एचः वाणिज्यिक बाबी

२६.   देयक तयार करणे, वसुली आणि वाटप   ६६
२७.   विलंब भरणा अधिभार   ६८
२८.   देयक अदा न केल्यास   ६८
२९.   प्रदान सुरक्षा पध्दती   ६९
३०.   वीज पुरवठा करण्याची आणि वापराची ठिकाणे बदलण्यात लवचिकता   ६९

भाग आयः माहिती प्रणाली

३१.	माहिती प्रणाली	७१

भाग जेः संकीर्ण

३२.	राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील मुक्त प्रवेश क्षमतेचा वापर करणे किंवा वापर न करणे	७४
३३.	मुक्त प्रवेशांसाठीच्या क्षमता उपलब्धततेची परिगणना	७७
३४.	मुक्त प्रवेश कमी करण्यासाठी प्राधान्य	७८
३५.	अन्य वाणिज्यिक अटी	७९
३६.	राज्य ग्रीड संहितेचे पालन	८०
३७.	विद्यमान करार आणि नकाराचा प्रथम अधिकार	८०
३८.	दैवी आपत्ती	८१
३९.	वाद/ आक्षेप	**८२**
४०.	सुधारणा करण्याचा अधिकार	८३
४१.	अडथळे दूर करण्याचे अधिकार	८३
४२.	आदेश व निर्देश देण्याच्या बाबी	८३
४३.	रद्द करणे आणि अपवाद	८३

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
(पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१३
<u>प्रारुप विनियम</u>

विद्युत अधिनियम, २००३

क्रमांक मविनिआ/लिगल/ - विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३चा ३६) च्या कलम १८१(२) सह कलम २ च्या उप-कलम (४७), कलम ३० आणि कलम ३२ च्या उप-कलम (३), कलम ३९ चे उप-कलम (२)च्या खंड (डी) आणि कलम ४० च्या खंड (सी) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करुन महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, राज्यातंर्गत पारेषण यंत्रणेत मुक्त प्रवेशासाठी खालील विनियम करीत आहे.

भाग ए : प्रारंभिक

१. संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती आणि प्रारंभ

१.१. या विनियमांना महाराष्ट्र विद्युत आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१३, असे म्हणावे.

१.२. हे विनियम महाराष्ट्र राज्यातील राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत मुक्त प्रवेश आणि वापरासाठी लागू राहतील.

१.३. हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

## २.	व्याख्या

२.१	संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसल्यास, या विनियमांमध्ये :-

ए.	**“अधिनियम”** म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६);

बी.	**“वाटप केलेली क्षमता”** म्हणजे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या दीर्घ-कालीन/मध्यम-कालीन ग्राहकाला पुरवठ्याच्या आणि वापराच्या विशिष्ट ठिकाणांमध्ये मेगावॅटमध्ये विजेचे हस्तांतरण करण्यास दिलेली परवानगी आणि “क्षमतेचे वाटप” या संज्ञेचा अर्थ त्याप्रमाणे लावण्यात येईल.

सी.	**“अर्जदार”** म्हणजे या विनियमानुसार राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत जोडणीस आणि/किंवा मुक्त प्रवेशाच्या मंजुरीसाठी ज्याने अर्ज केला आहे अशी व्यक्ती ;

डी.	**“अधिकृत प्रतिनिधी”** म्हणजे, पारेषण परवानाधारक, राज्य पारेषण कंपनी किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या, जसे असेल तसे, सर्वसाधारण अथवा विशिष्ट प्राधिकाराखाली कार्ये करीत असलेले, पारेषण परवानाधारक, राज्य पारेषण कंपनी किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राचे सर्व अधिकारी, कर्मचारी किंवा प्रतिनिधी;

इ.	**“द्विपक्षीय व्यवहार”** म्हणजे कोणत्याही कालावधीसाठी विनिर्दिष्ट केलेला विक्रेता आणि विनिर्दिष्ट केलेला खरेदीदार यांच्यामध्ये थेट किंवा वीज व्यापार परवानाधारकाच्या किंवा निनावी बोलीच्या माध्यमातून पॉवर एक्स्चेंजमध्ये, विजेच्या स्थिर किंवा बदलत्या परिमाणासाठी, विनिर्दिष्ट केलेल्या ठिकाणापासून वीज घेण्यासाठी विजेच्या (प्रति युनिट) विनिमयासाठी केलेला व्यवहार

एफ. **“ठोक वीज पारेषण करार”** म्हणजे, पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत मुक्त प्रवेशासाठी पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला ज्या करारांतील अटी व शर्तीनुसार हक्क प्राप्त झाला आहे असा करण्यात आलेला करार;

जी. **“केंद्रीय आयोग”** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ७६ मध्ये संबोधण्यात आलेला केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग;

एच. **“**सामुहिक व्यवहार**”** विक्रेता आणि खरेदीदार यांच्याकडून निनावी, स्पर्धात्मक बोलीमधून एकाच वेळी पॉवर एक्सचेंजमध्ये करण्यात आलेला व्यवहार;

आय. "**आयोग**" म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग**;**

जे. **“**अतिभार**”** म्हणजे जेव्हा उपलब्ध हस्तांतरण क्षमतपेक्षा पारेषण क्षमतेची जास्त मागणी होते अशी स्थिती;

के. **"जोडणीयता"** स्व-वापरासाठीचा वीज निर्मिती प्रकल्प, ग्राहक किंवा राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकासह निर्मिती केंद्रांकरिता **"जोडणीयता"** म्हणजे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडून घेण्याची **प्रक्रिया**;

एल. **"ग्राहक"** याचा अर्थ अधिनियमामध्ये असल्याप्रमाणेच राहील परंतु तो, हे विनियम महाराष्ट्र राज्यातील ज्या ग्राहकांना लागू असतील अशा ग्राहकांपुरता मर्यादित राहिल;

एम. **“करारांतर्गत मागणी”** म्हणजे किलोवॅट (केडब्ल्यु) किंवा हॉर्स पॉवर (एचपी) किंवा किलोवॅट ॲम्पिअर (केव्हीए) किंवा मेगाव्होल्ट ॲम्पिअर (एमव्हीए) मधील विजेची मागणी जी **;**

(एक) वीज पुरवठ्याच्या करारात नोंदल्याप्रमाणे असेल; किंवा

(दोन) वितरण यंत्रणेशी जोडणी व वापर करण्यासाठीच्या करारात नोंदल्याप्रमाणे असेल; किंवा

(तीन) अन्य लेखी पत्रव्यवहारात मान्य केल्याप्रमाणे असेल;

एन. **"दिवस "** म्हणजे रात्री बारा (००.०० वाजता) पासून सुरु होणारा २४ तासांचा कालावधी;

ओ. **"सविस्तर कार्यपद्धती"** म्हणजे येथील विनियम १० ते १४ मध्ये उल्लेख केल्यानुसार नोडल एजन्सीने प्रसिध्द केलेली कार्यपद्धती.

पी. **"आय इ जी सी"** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ७९ च्या उप-कलम १च्या खंड (एच्) अंतर्गत केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेली भारतीय विद्युत ग्रिड संहिता;

क्यु. **"असंतुलन"-** निर्मिती केंद्र किंवा पुरवठादारासाठी वेळेच्या एका गटाकरिता असंतुलन म्हणजे केंद्राची एकूण प्रत्यक्ष वीज निर्मिती वजा एकूण निर्धारित वीज निर्मिती आणि ग्राहक किंवा खरेदीदारासाठी असंतुलन म्हणजे त्याचा विजेचा **एकूण** वापर वजा एकूण निर्धारित वापर;

आर. **"दीर्घ-कालीन प्रवेश"** म्हणजे १२ वर्षापेक्षा जास्त परंतु २५ वर्षापेक्षा जास्त नसेल, अशा कालावधीकरिता राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करण्याचा हक्क;

एस. **"मध्यम-कालीन प्रवेश"** म्हणजे ३ महिन्यांपेक्षा जास्त परंतु ३ वर्षांपेक्षा जास्त नसेल अशा कालावधीकरिता राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करण्याचा हक्क;

टी. **"महिना"** म्हणजे ग्रेगोरियन कॅलेंडरप्रमाणे १ कॅलेंडर महिना;

यु. **"नोडल एजन्सी"** म्हणजे या विनियमांच्या विनियम ३ मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे असलेली नोडल एजन्सी;

व्ही. **"मुक्त प्रवेश ग्राहक"** म्हणजे ज्याला या विनियमांतर्गत मुक्त प्रवेश मंजूर करण्यात आला आहे असा ग्राहक, परवानाधारक किंवा निर्मिती कंपनी;

डब्ल्यु. **"अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश"** म्हणजे एका वेळेस एका महिन्यापेक्षा जास्त नसलेल्या कालावधीकरिता राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करण्याचा हक्क;

एक्स. **"राज्य भार प्रेषण केंद्र"** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ३१ च्या उप-कलम (१) अंतर्गत स्थापन करण्यात आलेले राज्य भार प्रेषण केंद्र;

वाय. **"विशेष ऊर्जा मीटर"** म्हणजे केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केलेल्या आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे व चालविणे) विनियम २००६ नुसार बसविलेले मीटर;

झेड. **"राज्य ग्रिड संहिता"** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम ८६ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (एच) अंतर्गत आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेली व वेळोवेळी सुधारणा केलेली राज्य ग्रिड संहिता, जी हे विनियम **सुरु झाल्याच्या** दिनांकाच्या दिवशी लागू होईल;

एए. **"राज्य पारेषण कंपनी "** म्हणजे अधिनियमच्या कलम ३९ च्या उप-कलम (१) अंतर्गत महाराष्ट्र शासनाने अधिसूचित केलेली शासकीय कंपनी;

बीबी. **"स्ट्रण्डेड पारेषण क्षमता"** म्हणजे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील अशी पारेषण क्षमता जी या विनियमांच्या विनियम ३२ नुसार दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहकांनी मुक्त प्रवेशाचा हक्क सोडून दिल्यामुळे वापराविना राहिलेली पारेषण क्षमता होय;

सीसी. **"पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता"** म्हणजे खालील विनियम ५.१ मधील तरतुदी वगळून, ठोक वीज पारेषण करारानुसार, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेशासाठी पारेषण क्षमतेच्या हक्कांचे वाटप करण्यात आलेली व्यक्ती;

डीडी. **"पारेषण क्षमता हक्क"** म्हणजे, सर्वसाधारण परिस्थितीत, ठोक वीज पारेषण करारात निश्चित केलेल्या पुरवठ्याच्या आणि वापराच्या ठिकाणी मेगावॉटमध्ये विजेचे हस्तांतरण करण्याचा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा हक्क;

२.२ या विनियमांत वापरलेले परंतु व्याख्या न केलेले शब्द आणि उक्ती ज्यांची व्याख्या अधिनियमात किंवा आय इ जी सी किंवा राज्य ग्रीड संहिता किंवा अधिनियमाखाली केलेल्या नियम आणि विनियमांमध्ये करण्यात आलेली असेल तर अशा शब्द आणि उक्तींचा अर्थ, अधिनियम किंवा आय इ जी सी किंवा राज्य ग्रीड संहिता किंवा नियम आणि विनियमांत, जसे असेल तसे, देण्यात आलेल्या अर्थनुसार असेल.

३. भेदभाव-रहित मुक्त प्रवेशाची तरतूद

३.१. पारेषण परवानाधारक, या विनियमानुसार राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत अशा पारेषण परवानाधारकास भेदभाव-रहित मुक्त प्रवेश देईल.

३.२. मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीपूर्वी जोडणी घेण्याची आवश्यकता

(एक) “राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या संबंधात दीर्घ-कालीन, मध्यम-कालीन आणि अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश जोडणीची मंजुरी, या विनियमांच्या भाग ब अंतर्गत जोडणीची परवानगी घेण्याच्या अधीन राहील.

परंतु असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडणी मागणाऱ्या स्व-वापरासाठीचे वीज निर्मिती प्रकल्प किंवा ग्राहक यांच्यासहित वीज निर्मिती केंद्रांनी जोडणीसाठी अर्ज केल्याशिवाय ते दीर्घ-कालीन प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी अर्ज करु शकणार नाहीत.

परंतु असे की, जोडणी आणि दीर्घ-कालीन किंवा मध्यम-कालीन प्रवेशाकरिता व्यक्ती एकाच वेळी अर्ज करु शकेल.

परंतु आणखी असे की, सदर विनियम अधिसूचित होण्याच्या दिनांकाच्या वेळी प्रलंबित राहिलेल्या दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेश किंवा अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशाबाबतच्या अर्जांना जोडणीची मंजुरी घेण्याची आवश्यकता राहील.

३.३ नोडल एजन्सीची निश्चिती

(एक) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडणी, दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीसाठी राज्य पारेषण कंपनी ही नोडल एजन्सी असेल.

परंतु असे की, या विनियमांखाली अल्प-कालीन प्रवेशाच्या मंजुरीसाठी राज्य भार प्रेषण केंद्र ही नोडल एजन्सी असेल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१३ खाली मुक्त प्रवेशाकरिता अर्ज केलेल्या त्याच्या कोणत्याही ग्राहकाला मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीसाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राशी समन्वय साधेल.

४ मुक्त प्रवेश मागणीसाठी पात्रता

४.१ (एक) विद्युत निर्मिती कंपनी, जिच्या मालकीचे राज्यात निर्मिती केंद्र असेल किंवा संचालन करीत असेल किंवा जिचा निर्मिती केंद्राचा **मालक होण्याचा** किंवा त्याचे संचालन करण्याचा उद्देश असेल;

(दोन) स्व-वापरासाठी वीज निर्मिती प्रकल्पाची उभारणी, देखभाल आणि संचालन करणारी व्यक्ती किंवा असा प्रकल्प उभारण्याचा, देखभाल आणि संचालन करण्याचा उद्देश असणारी व्यक्ती;

(तीन) विजेचे वितरण करण्यासाठीच्या परवान्याकरिता अर्ज केला आहे, असा वितरण परवानाधारक किंवा व्यक्ती; आणि

(चार) विजेचा व्यापार करण्यासाठी ज्याने परवान्याकरिता अर्ज केला आहे असा वीज व्यापार परवानाधारक किंवा व्यक्ती, हे या विनियमानुसार राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत मुक्त प्रवेशाकरिता अर्ज करण्यास पात्र राहतील.

४.२ आयोगाने, अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उप कलम (२) मधील तरतुदींना अनुसरुन राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत मुक्त प्रवेश सुरु केल्यानंतर आणि विनिर्दिष्ट केल्यानंतर अशा मुक्त प्रवेशासाठी अर्ज करण्यास ग्राहक पात्र राहील.

परंतु असे की, असा ग्राहक, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटींव्यतिरिक्त, आयोगाने त्यासाठी अधिसूचित केलेल्या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट असलेल्या अशा अटींच्या देखील, अधीन राहील.

परंतु आणखी असे की, अधिनियमाच्या कलम २ (१५) अंतर्गत निर्देशित असलेल्या अर्थानुसार जी व्यक्ती ग्राहक नसेल आणि जिची जागा कामाचा परवान्याद्वारे वीज प्राप्त करण्याच्या उद्देशासाठी जोडण्यात आलेली नसेल, अशी व्यक्ती, या विनियमांच्या अंतर्गत,

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये जोडणीची मंजुरी मिळविण्यासाठी आणि मुक्त प्रवेश मिळविण्यासाठी पात्र राहील.

४.३ पारेषण मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता तीन वर्गवारीमध्ये विभागण्यात येतील, जसे :-

अ) <u>दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता</u>

ब) <u>मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता</u>

सी) <u>अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता</u>

परंतु असे की, दीर्घ-कालीन प्रवेश, मध्यम-कालीन प्रवेश आणि अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाचा कालावधी विनियम १०.१.२ मधील तरतुदींनुसार असेल.

४.४ आयोग, एखाद्या ग्राहकास, कोणत्याही पॉवर एक्स्चेंजचा 'सदस्य' म्हणून किंवा कोणत्याही पॉवर एक्स्चेंजच्या 'सदस्या'कडून विजेचा पुरवठा घेण्यासाठी, पारेषण यंत्रणेमध्ये मुक्त प्रवेशास परवानगी देईल.

परंतु असे की, 'सदस्य' या शब्दाचा अर्थ, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (वीज बाजार) विनियम, २०१० च्या विनियम २६ (एक) (सी) मध्ये व्याख्या केलेल्या पॉवर एक्स्चेंजचा 'व्यावसायिक सदस्य' म्हणून नसेल किवा व्यावसायिक सदस्याचा या 'सदस्यां'मध्ये समावेश नसेल.

४.५ या विनियमांमध्ये काहीही नमूद असले तरी, या विनियमा अंतर्गत मुक्त प्रवेशाची तरतूद पारेषण परवानाधारकाची सर्व देय रकमा अदा करण्याच्या अधीन राहील.

परंतु असे की, पारेषण परवानाधारक आणि मुक्त प्रवेशासाठीचा अर्जदार यांच्यामध्ये विजेसाठीचा कोणताही आकार किंवा विजेसाठीच्या आकाराव्यतिरिक्तच्या रकमेच्या संबंधात वाद झाल्यास, ज्याची मागणी पारेषण परवानाधारक अशा मुक्त प्रवेश

अर्जदाराकडून करीत असेल, तर अधिनियमाच्या कलम ५६ नुसार, पारेषण परवानाधारकाकडे अशा वादग्रस्त रकमेइतकी अनामत रक्कम जमा केल्यानंतर, अशा वादाचे निराकरण प्रलंबित ठेवून, सदर अर्जदाराला मुक्त प्रवेशास परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असेही की, पारेषण परवानाधारक, जमा केलेल्या अनामत रकमेवर रिझर्व्ह बँकेच्या बँक दराच्या दराइतके व्याज अदा करील, जी रक्कम मुक्त प्रवेशासाठीच्या अर्जदारास वादाचे निराकरण झाल्यानंतर परत देण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, अर्ज करण्याच्या वेळी नादार किंवा दिवाळखोर घोषित केलेली व्यक्ती मुक्त प्रवेशास पात्र राहणार नाही.

परंतु असेही की, दोन देयकांहून अधिक कालावधीसाठी वादग्रस्त नसलेले देयक अदा न केल्यास अशा मुक्त प्रवेश अर्जदाराला, अधिनियमाच्या कलम ५६ नुसार, पारेषण परवानाधारकाकडे सदर देयक अदा केल्यानंतरच मुक्त प्रवेश देण्यात येईल.

५ पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता

५.१ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेला राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा असलेला उपयोगकर्ता हा अशा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा एक उपयोगकर्ता म्हणून मानण्यात येईलः

परंतु असे की, शासकीय कंपनी किंवा अधिनियमाच्या कलम १३१ च्या उप-कलम (२) मध्ये संबोधण्यात आलेली कंपनी ही, या कलमानुसार हस्तांतरण योजना तयार करण्यात आल्याच्या दिनांकापासून राज्य विद्युत मंडळ वापरत असलेल्या कोणत्याही राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता म्हणून मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, मानीव राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यासह, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा उपयोगकर्ता हा या विनियमाच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून साठ (६०) दिवसांच्या आत पारेषण परवानाधारकाशी ठोक वीज पारेषण करार करेल.

५.२ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या तारखेला वरील विनियम ५.१ खालील राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने, आयोगाच्या परवानगीने, पारेषण यंत्रणेत वीज पुरवठा करण्यासाठी करार किंवा अन्य व्यवस्थेद्वारे घेतलेल्या एकूण वीज निर्मिती सममूल्य पारेषण क्षमता हक्क पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत राहतील;

परंतु असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी असलेल्या अशा पारेषण क्षमता हक्कांचा कालावधी, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने वीज निर्मिती क्षमता ज्या करार किंवा अन्य व्यवस्थेखाली प्राप्त केली असेल त्याच्या शिल्लक कालावधी इतका असेल;

परंतु आणखी असे की, वरील विनियम ५.१ मधील पहिल्या परंतुकाखालील पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला, अशा पारेषण प्रणाली उपयोगकर्त्याला हस्तांतरण योजनेतील शर्तीनुसार वाटप करण्यात आलेल्या निर्मिती क्षमतेच्या सममूल्य व कालावधीकरिता, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये पारेषण क्षमतेचे हक्क असल्याचे मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असेही की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी जर पारेषण परवानाधारकाने पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याची भविष्यातील गरज भागविण्यासाठी पारेषण यंत्रणेच्या बळकटीकरणाचे काम हाती घेतले असेल तर, अशा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला, जेव्हा अशी क्षमता उपलब्ध होईल तेव्हा, यंत्रणेतील अशा

बळकटीकरणामुळे निर्माण झालेल्या क्षमतेधून पारेषण क्षमता हक्क वाटप होऊन मिळण्याचा, हक्क राहील.

६ पारेषण यंत्रणेचे नियोजन

६.१ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एकशे ऐंशी दिवसांच्या (१८०) आत, राज्य पारेषण कंपनी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेसाठी पारेषण यंत्रणेची योजना त्याच्या इंटरनेटच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल आणि कोणत्याही व्यक्तीस विनंतीवरुन सदर योजना उपलब्ध करुन देईल.

परंतु आणखी असे की, विनियम ६.१ नुसार तयार करावयाची पारेषण यंत्रणेची योजना महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २००५ च्या विनियम ८.१ आणि विनियम ८.२ नुसार तयार करण्यात आलेल्या यापूर्वीची पारेषण यंत्रणेच्या योजनेचे अद्ययावत करेल.

६.२ अशा पारेषण यंत्रणा योजनेचा कालावधी, योजना ज्या वर्षी प्रसिध्द करण्यात आली असेल ते वर्ष संपल्यानंतर लगेच सुरु होणाऱ्या आर्थिक वर्षापासून पाच (५) वर्षे इतका राहील :

परंतु असे की, पारेषण यंत्रणा योजना राज्य पारेषण कंपनीकडून प्रत्येक वर्षी अद्ययावत करण्यात येईल आणि विनियम ६.१ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या पध्दतीनुसार ३० सप्टेंबरपर्यंत प्रसिध्द करण्यात येईल आणि योजना ज्या वर्षी प्रसिध्द करण्यात आली असेल ते वर्ष संपल्यानंतर लगेच सुरु होणाऱ्या आर्थिक वर्षापासून पाच (५) वर्षे इतका योजनेचा कालावधी राहील.

६.३ पारेषण यंत्रणा योजनेमध्ये, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या योजनेचा तपशील असेल आणि त्यात सर्व पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांच्या फायद्यासाठी प्रस्तावित राज्यांतर्गत पारेषण योजना तसेच यंत्रणा बळकट करणाऱ्या योजनांचा समावेश असेल.

६.४ राज्य पारेषण कंपनी, या विनियमांखाली पारेषण यंत्रणेची योजना तयार करण्याच्या प्रयोजनासाठी, निर्मिती क्षमतेतील भर, यंत्रणेतील वाढ आणि दीर्घ-कालीन भाराचा अंदाज व विनियम ८, १२ आणि १३ अंतर्गत मुक्त प्रवेशासाठी करण्यात आलेले सर्व अर्ज या बाबींसह हवी असलेली माहिती मागवू शकेलः

परंतु असे की, राज्य पारेषण कंपनी पारेषण यंत्रणा योजना तयार करताना या विनियमांनुसार देण्यात आलेली माहिती विचारात घेईल, परंतु अशी माहिती कंपनीवर बंधनकारक असणार नाही.

परंतु आणखी असे की, राज्य पारेषण कंपनीने विनियम ६.४ द्वारा प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे पारेषण यंत्रणा योजनेत बदल केल्यास, राज्य पारेषण कंपनी अशा बदलासाठी लेखी कारणे नोंद करेल.

६.५ राज्य पारेषण कंपनी, या विनियमांखाली पारेषण यंत्रणा योजना तयार करताना खालील बाबी देखील विचारात घेईलः

(एक) अधिनियमाच्या कलम ७३ च्या खंड (ए) मधील तरतुदीनुसार, प्राधिकरणाने पारेषण यंत्रणेसाठी तयार केलेल्या योजना;

(दोन) केंद्रीय पारेषण कंपनीने तयार केलेल्या योजना;

(तीन) प्राधिकरणाचा इलेक्ट्रिक पॉवर सर्व्हे ऑफ इंडियाचा अहवाल;

(चार) अधिनियमाच्या कलम ७३ च्या खंड (डी) खाली प्राधिकरणाने विनिर्दिष्ट केलेली ग्रीड मानके; आणि

(पाच) राज्यातील नूतनशील ऊर्जा प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीबाबत महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण यांच्याकडून, असल्यास, शिफारशी/माहिती.

६.६ राज्य पारेषण कंपनी, अधिनियमाच्या कलम ६४ च्या उप-कलम (१) अंतर्गत आयोगाकडे मान्यतेसाठी अर्ज सादर करताना अर्जासोबत, निश्चित करण्यात आलेल्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा योजना आणि पारेषण यंत्रणा योजनेत प्रस्तावित केलेल्या यंत्रणा बळकटीकरणाच्या कार्यक्रमांवर आधारित, गुंतवणूक आराखडा देखील सादर करेल.

६.७ जर राज्य पारेषण कंपनीच्या गुंतवणूक आराखड्यात पारेषण यंत्रणा योजनेमध्ये निश्चित केलेल्या सर्व राज्यांतर्गत पारेषण योजना किंवा पारेषण यंत्रणा योजनेत समाविष्ट असलेल्या यंत्रणा बळकटीकरणाच्या कार्यक्रमांचा अंतर्भाव नसेल तर, आयोग, स्वेच्छाधिकाराचा वापर करुन, गुंतवणूक आराखड्यात समाविष्ट न केलेल्या योजना राबविण्याच्या प्रयोजनासाठी आदेश किंवा निर्देश देऊ शकेल, ज्यामध्ये खालीलपैकी कोणत्याही बाबीचा समावेश असू शकेलः-

अ) अशी योजना राबविण्यासाठी सदर पारेषण क्षेत्रात स्थित असलेल्या दुस-या कोणत्याही पारेषण परवानाधारकाला निमंत्रित करणेः किंवा

ब) अशा योजना राबविण्यासाठी, आयोगाला योग्य वाटेल अशा शर्तीवर नवीन पारेषण परवानाधारकांसाठी अर्ज मागविणे.

६.८ या विनियमांनुसार पारेषण यंत्रणा नियोजना संबंधी हाती घेतलेल्या अभ्यासाचा खर्च, अधिनियमाच्या कलम ६२ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (बी) अंतर्गत राज्य पारेषण कंपनीचे आकार निश्चित करताना त्यात समाविष्ट करण्यात येईल.

भाग बी : जोडणीयता

७ जोडणीयतेला मंजूरी देणे

७.१ शक्यतो, ५ मेगावॉट आणि त्याहून अधिक भार असलेला ग्राहक किंवा ५ मेगावॉट आणि त्याहून अधिक क्षमता असलेले निर्मिती केद्र, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडणी घेण्यास पात्र राहील आणि या भागातील तरतुदींनुसार जोडणीयतेसाठी अर्ज करेल.

परंतु आणखी असे की, राज्य पारेषण कंपनी व्होल्टेज आणि क्षमता कीतीही असली तरी अती उच्च दाबाच्या उप-केंद्रामधून निघालेल्या फिडरमार्फत अती उच्च दाबाच्या उप-केंद्राशी जोडल्या गेलेल्या जनरेटरला जोडणीयतेची मंजूरी देईल.

परंतु आणखी असे की, असे जोडलेले फिडर्स अधिनियमाच्या कलम २ (७२) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे अशा पारेषण वाहिन्यांचा एक भाग असतील.

७.२ राज्य पारेषण कंपनीने आखून द्यावयाच्या सविस्तर कार्यपध्दतीमध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात अर्जदार जोडणीयतेसाठी राज्य पारेषण कंपनीकडे अर्ज सादर करेल.

७.३ अर्जासोबत विना परताव्याची दोन लाख रुपयांची फी डिमांड ड्राफ्टने पाठविण्यात येईल.

परंतु असे की, नूतनशील ऊर्जेवर आधारित वीज निर्मिती प्रकल्पाने केलेल्या अर्जाच्या बाबतीत विना परताव्याची फी एक लाख रुपये इतकी राहील.

७.४ जोडणीयतेसाठीच्या अर्जात पुढील बाबींसंबंधात सविस्तर माहिती असेल, जसे की, अर्जदाराचे नियोजित भौगोलिक ठिकाण, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी आंतरबदल करावयाच्या विजेचे परिमाण म्हणजेच स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मिती प्रकल्पासह निर्मिती केंद्राने पुरवठा करावयाच्या विजेचे परिमाण व ग्राहकाने वापरावयाच्या विजेचे

परिमाण आणि राज्य पारेषण कंपनीतर्फे सविस्तर कार्यपध्दतीमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा अन्य तपशील.

परंतु असे की, एकदा अर्ज दाखल करण्यात आल्यानंतर अर्जदाराच्या ठिकाणामध्ये कोणताही महत्वाचा बदल झालेला असेल किंवा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी आंतरबदल करावयाच्या विजेच्या परिमाणात १० % हून अधिक बदल झाला असल्यास, अर्जदाराला या विनियमांनुसार नवीन अर्ज करावा लागेल.

८. अर्जाची छाननी आणि राज्य पारेषण कंपनीला जोडणीयतेची मंजूरी

८.१ राज्य पारेषण कंपनी अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, वितरण परवानाधारकाच्या जाळ्याचा वापर करण्याची शक्यता असल्यास, त्या भागातील वितरण परवानाधारकासहित राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करणाऱ्या अन्य संस्थांशी विचारविनिमय करुन आणि समन्वय साधून, अर्जाची छाननी करेल आणि वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (ग्रिडच्या जोडीणीयतेची तांत्रिक मानके) विनियम, २००७ नुसार आवश्यक आंतरजोडणी करेल.

८.२ जोडणी मंजूर करताना, राज्य पारेषण कंपनी जेथे जोडणी मंजूर करावयाची आहे ते उप-केंद्र किंवा पुलिंग केंद्र किंवा स्वीचयार्ड यांचे नाव विनिर्दिष्ट करेल. विद्यमान किंवा नियोजित वाहिनीच्या लुपिंग-इन आणि लुपिंग-आऊटने जोडणी मंजूर करावयाची असल्यास, राज्य पारेषण कंपनी जेथे जोडणीयता द्यावयाची असेल ते जोडणीचे ठिकाण आणि वाहिनीचे नाव विनिर्दिष्ट करेल. राज्य पारेषण कंपनी समर्पित पारेषण वाहिनीच्या रचनेची ठळक वैशिष्ट्ये आणि समर्पित पारेषण वाहिनी पूर्ण करण्यासाठीची कालमर्यादा निर्देशित करेल.

परंतु असे की, राज्य पारेषण कंपनीने उभारावयाच्या समर्पित पारेषण वाहिनीच्या टप्प्यांचे वेळापत्रक हे, निर्मिती सुविधा आणि अर्जदारांच्या सुविधा यांच्या उभारणीस लागणाऱ्या वेळेशी सुसंगत असेल. परंतु आणखी असे की, राज्य पारेषण कंपनी अंतिम मुदतीचा दिनांक आणि निर्माता किंवा अर्जदाराने नंतर पालन करावयाच्या शर्ती निर्देशित करेल. जर निर्माता किंवा अर्जदार अंतिम मुदतीच्या दिनांकापूर्वी मान्य केलेल्या बाबींची पूर्तता करु शकत नसेल तर राज्य पारेषण कंपनी निर्माता किंवा अर्जदाराची प्रस्तावित **जोडणीयता** रद्द करेल.

परंतु आणखी असेही की, समर्पित पारेषण वाहिनी विकसित करण्यासाठी पुरेसा अवधी मिळेल अशा रीतीने, अर्जदार किंवा निर्मिती सुविधा जोडणीयतेसाठीचा अर्ज सादर करतील.

८.३ अर्जदार आणि राज्य पारेषण कंपनीसह सर्व राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारक केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (ग्रीडला जोडणीयतेसाठीची तांत्रिक मानके) विनियम, २००७ मधील तरतुदींचे पालन करतील.

८.४ अर्जदार, जेथे जोडणीयता मंजूर करण्यात येत आहे तेथील नोडल एजन्सीने निश्चित केलेल्या उप-केंद्र किंवा पुलिंग केंद्र किंवा स्वीच-यार्ड किंवा पारेषण वाहिनी यांचे मालक असलेल्या राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकाशी, जोडणी करार करेल.

परंतु असे की, राज्य पारेषण कंपनीव्यतिरिक्त, राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मिती प्रकल्पासह वीज निर्मिती केंद्र किंवा अर्जदाराची जोडणीयता मंजूर करण्यात आली असल्यास, अर्जदार, राज्य पारेषण कंपनी आणि असा राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारक यांच्यामध्ये केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (ग्रिडला जोडणीयतेची तांत्रिक मानके) विनियम, २००७ मधील तरतुदीनुसार त्रिपक्षीय करार करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्राला उपरोक्त जोडणी कराराची एक प्रत राज्य पारेषण कंपनी किंवा अन्य राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारक यांच्याकडून देण्यैंत येईल.

८.५ अर्जदाराने दीर्घ-कालीन प्रवेश, मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश, जसे असेल तसे, प्राप्त केल्याशिवाय, अर्जदारास ग्रिडमध्ये विजेची कोणतीही देवाणघेवाण करण्याचा हक्क जोडणीयतेच्या मंजुरीने मिळणार नाही.

८.६ राज्यांतर्गत ग्रिडशी जोडणीयतास मंजूर केलेल्या स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मिती प्रकल्पासह वीज निर्मिती केंद्रांना, त्यांची वीज वाणिज्यिक वापरासाठी देण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी, तसेच कोणत्याही प्रकारचा मुक्त प्रवेश मिळवण्यापूर्वी, ग्रिडची सुरक्षितता लक्षात घेऊन संबंधित राज्य भार प्रेषण केंद्राने परवानगी दिल्यानंतर, ग्रिडमध्ये अनिश्चित विजेचा पुरवठा करुन पूर्ण भार चाचणीसह चाचणी करण्याची परवानगी देण्यात येईल. अ-पारंपरिक ऊर्जा स्त्रोतांवर आधारित वीज निर्मिती केंद्रांव्यतिरिक्त अन्य वीज निर्मिती केंद्र किंवा त्याचा संच, ज्यांच्या वीज दराचे निश्चितीकरण आयोगाद्वारे करण्यात येते, यांच्या अनिश्चित विजेच्या चाचणीचे आकार आणि वीज दराचे नियमन वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०११ द्वारे करण्यात येईल. राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर (एबीटी) प्रणालीखाली आयोगाने निश्चित केलेला असंतुलन दर किंवा वितरण परवानाधारकाच्या, ज्याला विजेची विक्री करण्याचा निर्मात्याचा उद्देश आहे, किरकोळ वीज दराच्या आदेशामध्ये मागील वर्षाकरिता आयोगाने मान्यता दिलेल्या दीर्घ-कालीन वीज खरेदीचा सरासरी वीज खरेदी खर्च, यांपैकी जो दर कमी असेल त्याप्रमाणे, अशा चाचणीमुळे अन्य वीज निर्मिती केंद्रांमधून ग्रिडला पुरविण्यात आलेल्या विजेवर आकारणी करण्यात येईल.

परंतु असे की, राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि पारेषण परवानाधारक यांची पूर्व परवानगी प्राप्त झाल्यानंतर, ग्रिडशी जोडणीयता मंजूर केलेल्या स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मिती प्रकल्पासह वीज निर्मिती केंद्रांना चाचणीदरम्यान, पूर्ण भार चाचणीसह पहिल्या सिन्क्रोनायझेशनच्या दिनांकापासून सहा महिन्याच्या आत वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्यापूर्वी ग्रिडमध्ये अनिश्चित विजेचा पुरवठा करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वीज निर्मिती कंपनीने अपवादात्मक परिस्थितीत सहा महिन्यांचा कालावधी पूर्ण होण्याच्या आत किमान दोन महिने आधी केलेल्या अर्जाबाबत, आयोग, संचाने पूर्ण भार चाचणीसह द्यावयाची चाचणी आणि त्यानंतर करावयाचा अनिश्चित विजेचा पुरवठा यांच्या कालावधीमध्ये सहा महिन्यांनंतर वाढ करु शकेल.

परंतु आणखी असे की, संचाची चाचणी आणि संच सुरु करण्याच्या प्रयोजनासाठी वीज निर्मिती केंद्राच्या संचामधून अनिश्चित विजेचा पुरवठा (इंजेक्शन) करण्याची जबाबदारी वीज निर्मिती कंपनीची असेल आणि वाणिज्यिक कामकाजास सुरुवात करण्यापूर्वी वीज पुरवठा करण्याच्या प्रत्येक वेळी राज्य भार प्रेषण केंद्र अशी माहिती मागेल. याकरिता, वीज निर्माता विशिष्ट चाचणी आणि संचाच्या कामास सुरुवात करण्याच्या कामाचा तपशील, त्याचा कालावधी आणि नियोजित वीज पुरवठा इ. याबाबत राज्य भार प्रेषण केंद्राला पुरेशी माहिती देईल.

परंतु असे की, अनिश्चित विजेचा पुरवठा करण्यापूर्वी, स्व-वापराच्या निर्मिती प्रकल्पांसह वीज निर्मिती केंद्र वितरण परवानाधारकाशी अनिश्चित विजेचा पुरवठा करण्यासाठी करार करेल. परंतु आणखी असे की, जर वीज निर्मात्याचा कोणत्याही परवानाधारकाशी विजेच्या विक्रीचा करार नसल्यास ग्रिडमध्ये पुरवठा केलेल्या

अनिश्चित विजेचा आकार शून्य असेल आणि राज्यात कार्यान्वित असलेल्या राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर कार्यपध्दतीच्या तरतुदी अंतर्गत ही अनिश्चित वीज वितरण परवानाधारकाच्या नावे जमा करण्यात येईल.

८.७ स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मितीचे प्रकल्प आणि ५० मेगावॅट व त्यापेक्षा अधिक क्षमतेच्या नूतनशील ऊर्जा प्रकल्पांच्या व्यतिरिक्त, ३०० मेगावॅट आणि त्यापेक्षा अधिक क्षमतेचे औष्णिक विद्युत निर्मिती केंद्र आणि १०० मेगावॅट आणि त्यापेक्षा अधिक क्षमतेच्या जल विद्युत निर्मिती केंद्राला जोडणीच्या ठिकाणी समर्पित वाहिनी उभारण्याची आवश्यकता राहणार नाही आणि अशी केंद्रे राज्य पारेषण कंपनीकडून समन्वित पारेषण नियोजनासाठी विचारात घेण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडणी घेण्याची इच्छा असलेल्या नूतनशील ऊर्जेवर आधारित प्रकल्पांसाठी, आंतर-जोडणी ठिकाणाच्या पलिकडे, पुरेसे वितरण जाळे पुरविण्याची जबाबदारी राज्य पारेषण कंपनीची असेल.

८.८ राज्य पारेषण कंपनी जोडणीयतेच्या मंजुरीबाबत किंवा अन्यथा आपला निर्णय अर्ज मिळाल्याच्या दिनांकापासून ४५ दिवसांच्या आत कळवेल. परंतु असे की, अर्जदाराला अर्ज नाकारण्याविरुध्द निवेदन देण्याची संधी दिल्याशिवाय कोणताही अर्ज नाकारण्यात येणार नाही. परंतु आणखी असे की, अर्ज नाकारण्या प्रकरणी, राज्य पारेषण कंपनी अर्जदाराला लेखी कारणे देईल. परंतु आणखी असे की, जोडणीची मंजुरी मागण्याचा अर्ज नाकारल्यामुळे बाधित झालेला अर्जदार आयोगाकडे अभिवेदन करु शकेल.

परंतु आणखी असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा किंवा विद्यमान व्यवस्थेअंतर्गत आधीच जोडणी मंजूर झालेल्या वीज निर्माता किंवा ग्राहकांना समान क्षमतेसाठी जोडणीकरिता अर्ज करण्याची आवश्यकता नाही.

परंतु आणखी असे की, स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मिती प्रकल्पासह वीज निर्मात्यांना निर्मिती क्षमता वाढविण्याप्रकरणी किंवा स्व-वापरासाठीच्या वीज निर्मात्यांसह ग्राहकांची विजेची गरज वाढल्याप्रकरणी, विनियमांतील तरतुदींनुसार जोडणीयता मागण्यासाठी नवीन अर्ज करण्याची आवश्यकता राहील.

भाग सी: मुक्त प्रवेशांसाठी सर्वसाधारण तरतुदी

९. दीर्घ-कालीन प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशांच्या मंजुरीचे निकष

९.१ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत क्षमता उपलब्ध असेल तर, नोडल एजन्सी मुक्त प्रवेशासाठीचे अर्ज ‘प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य’ या तत्वावर विचारात घेईल.

९.२ एकाच दिवशी दोनपेक्षा अधिक अर्ज प्राप्त झाल्यास राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेशासाठी कमी कालावधीच्या प्रवेशाच्या अर्जाऐवजी दीर्घ कालावधीच्या प्रवेशासाठीच्या अर्जाला अग्रक्रम देण्यात येईलः

परंतु असे की, एकाच दिवशी समान कालावधीसाठी दोन किंवा अधिक अर्ज प्राप्त झाले तर पारेषण क्षमता हक्काचे वाटप करण्यासाठी सर्व अर्ज समान पध्दतीने (parri passu) हाताळण्यात येतील आणि सर्व अर्जांना सामावून घेण्यासाठी पुरेशी क्षमता उपलब्ध नसेल तर अर्जदारांना क्षमतेसाठी केलेल्या मागणीच्या प्रमाणात उपलब्ध क्षमतेचे वाटप करण्यात येईल.

९.३ अर्ज प्राप्त झाल्यावर नोडल एजन्सी यंत्रणेचा अभ्यास करेल आणि खालील विनियम ११ मध्ये देण्यात आलेल्या काल-मर्यादेत अर्जदारास मुक्त प्रवेशाला परवानागी देता येईल किंवा नाही याबाबत कळवेल.

९.४ दीर्घ-कालीन प्रवेशाचा अर्ज मंजूर करण्यापूर्वी, राज्य पारेषण कंपनी, सदर विनियमांच्या विनियम १२ मध्ये प्रस्तावित केल्याप्रमाणे, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेची वाढ करण्याची आवश्यकता विचारात घेईल.

९.५ विद्यमान पारेषण यंत्रणेत किंवा उभारणीचे काम चालू असलेल्या पारेषण यंत्रणेत निर्माण होणारा विजेचा प्रवाह समाविष्ट करणे शक्य असेल तर, मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर करण्यात येईल.

परंतु असे की, केवळ मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी, पारेषण यंत्रणेत कोणतीही वाढ करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, या विनियमाच्या प्रयोजनासाठी समर्पित पारेषण वाहिनीची उभारणी ही पारेषण यंत्रणेतील वाढ म्हणून समजण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, यंत्रणा बळकटीकरणातून उत्पन्न झालेली क्षमता उपलब्ध होत नाही तोपर्यंत, या विनियमात उल्लेखलेला निर्णय नोडल एजन्सीने कळविल्यामुळे, अर्जदाराला राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रेणत कोणताही पारेषण क्षमता हक्क प्राप्त झाला आहे असे मानण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असेही की, राज्य पारेषण कंपनी पारेषणाच्या बळकटीकरणाची आवश्यकता आहे किंवा नाही हे निश्चित करताना आयोगाने वेळोवेळी परवानगी दिलेल्या निर्धारण पध्दतींचा उपयोग करु शकेल.

परंतु असेही की, निर्धारणाच्या अशा पध्दती राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचे स्थैर्य आणि उचित कामकाज, पारदर्शकता आणि राज्य ग्रिड संहितेच्या गरजा विचारात घेतील.

९.६ या विनियमानुसार, पारेषण क्षमता हक्कांचे वाटप अर्जदारास करण्यात आलेल्या अर्जदाराचा दर्जा, वाटप करण्यात आलेल्या क्षमतेच्या मर्यादेपर्यंत आणि या

विनियमात आणि राज्य ग्रिड संहितेत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मर्यादांच्या अधीन राहून, पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील प्रवेशासंबंधात अन्य सर्व पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांशी समान राहील.

९.७ प्रत्येक पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता, त्याला पारेषण क्षमता हक्कांचे वाटप करण्याच्या वेळी, प्रवेशासाठी आणि पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करण्यासाठी, पारेषण परवानाधारकाबरोबर ठोक वीज पारेषण करार करेल.

९.८ प्रत्येक पारेषण परवानाधारक, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या ९० दिवसांच्या आत, त्याच्या इंटरनेटच्या संकेत-स्थळावर, आवश्यक मार्गदर्शक सूचना, कार्यपध्दती आणि ठोक वीज पारेषण कराराचा नमुना, प्रदर्शित करेल.

परंतु आणखी असे की, राज्य पारेषण कंपनीव्यतिरिक्त पारेषण परवानाधारकाच्या जाळ्यात प्रवेशाची मागणी करणाऱ्या ग्राहकाच्या बाबतीत मुक्त प्रवेश ग्राहक, राज्य पारेषण कंपनी आणि असे अन्य पारेषण परवानाधारक यांच्यामध्ये त्रिपक्षीय करार करण्यात येईल.

९.९ ठोक वीज पारेषण करार होण्यापूर्वी जोडणीची उभारणी करण्यात आलेली आहे याची खात्री नोडल एजन्सी करेल.

भाग डी : अर्ज करण्याची कार्यपध्दती आणि मंजुरी

१०. मुक्त प्रवेशाची वर्गवारी

१०.१ मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या वर्गवारी

मुक्त प्रवेश मागणाऱ्या पात्र ग्राहकाने अर्ज करावयाची कार्यपध्दती, अर्जाचे शुल्क आणि अर्जाच्या छाननीची कालमर्यादा खालील निकषांवर आधारित असेल:-

१०.१.१. वीज पुरवठा काढून घेण्याच्या आणि पुरवठा करण्याची आपसांतील ठिकाणे

(ए) राज्यामध्येच पण वेगवेगळ्या वितरण यंत्रणेमध्ये

(बी) वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये

१०.१.२. मुक्त प्रवेशाचा कालावधी

(ए) दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश

बारा (१२) वर्षांपेक्षा अधिक परंतु पंचवीस (२५) वर्षांपेक्षा कमी कालावधीसाठी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेश मिळवणारी किंवा मिळवण्याचा उद्देश असणारी व्यक्ती दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता असेल.

परंतु असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा विद्यमान दीर्घ-कालीन लाभधारक विशिष्ट यंत्रणेचा दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता म्हणून मानण्यात येईल.

(ब) मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता

तीन (३) महिन्यापेक्षा अधिक परंतु तीन (३) वर्षांपेक्षा कमी कालावधीसाठी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेश मिळवणारी किंवा मिळवण्याचा उद्देश असणारी व्यक्ती मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता म्हणून मानण्यात येईल.

(सी) अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता

एक (१) महिन्यापेक्षा कमी कालावधीसाठी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेत प्रवेश मिळवणारी किंवा मिळवण्याचा उद्देश असणारी व्यक्ती अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता म्हणून मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, अल्प-कालीन आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता त्याच्या मुदतीच्या समाप्तीनंतर नवीन आरक्षण मिळवण्यास पात्र आणि फेर-पात्र राहील.

११ मुक्त प्रवेशासाठी अर्जाची कार्यपध्दती

११.१ मुक्त प्रवेशासाठीचे सर्व अर्ज या विनियमानुसार विहित नमुन्यात तयार करण्यात येतील आणि नोडल एजन्सीकडे सादर करण्यात येतील.

११.२ नोडल एजन्सी, अर्जाचे शुल्क, अर्जासोबत जोडावयाचे दस्तऐवज आणि अर्ज निकालात काढावयाची कालमर्यादा खालील तक्त्यात विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे असेल :-

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
१.	अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश	दोघेही राज्यामधील (राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये)	राज्य भार प्रेषण केंद्र	५,०००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा, निश्चित ऊर्जा कराराचा पुरावा, अर्जदार वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक असल्यास त्याची संमती	• अ.का.मु.प्र साठी पहिला अर्ज असल्यास कामाच्या सात (७) दिवसात • त्यानंतरच्या अ.का.मु.प्र अर्जासाठी कामाच्या तीन (३) दिवसात
२.		राज्यातील वितरण यंत्रणेमध्ये वीज	राज्य भार प्रेषण केंद्र	५०००	संबंधित वितरण परवानाधारकाकडून	• अ.का.मु.प्र साठी पहिला अर्ज

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
		पुरवठ्याचे ठिकाण			संमती, निश्चित ऊर्जा कराराचा पुरावा, अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा	असल्यास कामाच्या सात (७) दिवसात ● त्यानंतरच्या अ.का.मु.प्र अर्जासाठी कामाच्या तीन (३) दिवसात
३.		वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये	ग्राहक वास्तव्य करीत असलेल्या प्रदेशाचे प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र	५०००	लागू असल्यास, संबंधित राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि वितरण परवाधारकाची संमती, अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा	केंद्रीय आयोगाच्या विनियमाप्रमाणे
४.		पॉवर एक्स्चेंजपासून वीज पुरवठा प्राप्त करुन घेणारा ग्राहक	राज्य भार प्रेषण केंद्र	५०००	ग्राहक ज्या वितरण परवानाधारकाशी जोडलेला असेल त्या वितरण परवानाधारकाची संमती, अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा	● अ.का.मु.प्र साठी पहिला अर्ज असल्यास कामाच्या सात (७) दिवसात ● त्यानंतरच्या अ.का.मु.प्र अर्जासाठी कामाच्या तीन (३) दिवसात
५.	मध्यम-कालीन	दोघेही राज्यामधील	राज्य पारेषण	१०००००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा,	वीस (२०)

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
	मुक्त प्रवेश	(राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये)	कंपनी		पी पी ए किंवा विजेची विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रिडला जोडलेला नसेल तर, म.का.मु.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या बाबतचा कागदोपत्री पुरावा	
६.		राज्यातील वितरण यंत्रणेमध्ये वीज पुरवठ्याचे ठिकाण	राज्य पारेषण कंपनी	१०००००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा, पी पी ए किंवा विजेची विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रीडला जोडलेला नसेल तर, म.का.मु.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या	वीस (२०)

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
					बाबतचा कागदोपत्री पूरावा, संबंधित वितरण परवानाधारकाची संमती	
७.		वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये	केंद्रीय पारेषण कंपनी	१०००००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा, पी पी ए किंवा विजेची विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रिडला जोडलेले नसेल तर, म.का.मु.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या बाबतचा कागदोपत्री पूरावा, लागू असल्याप्रमाणे संबंधित प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र आणि वितरण परवानाधारकाकडून संमती	केंद्रीय आयोगाच्या विनियमाप्रमाणे
८		दोघेही	राज्य	२०००००	अर्जाचे शुल्क	• पारेषण यंत्रणेत वाढ

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
		राज्यामधील (राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये)	पारेषण कंपनी		भरल्याचा पुरावा, बँकेची हमी, पी पी ए किंवा विजेची विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रिडला जोडलेला नसेल तर, दी.का.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या बाबतचा कागदोपत्री पुरावा,	करण्याची गरज नसल्यास एकशे वीस (१२०) दिवस • पारेषण यंत्रणेत वाढ करण्याची गरज असल्यास एकशे ऐंशी (१५०) दिवस
९.		राज्यातील वितरण यंत्रणेमध्ये वीज पुरवठ्याचे ठिकाण	राज्य पारेषण कंपनी	२०००००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा, बँकेची हमी, पी पी ए किंवा विजेची विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रिडला जोडलेला नसेल तर, दी.का.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या	• पारेषण यंत्रणेत वाढ करण्याची गरज नसल्यास एकशे वीस (१२०) दिवस • पारेषण यंत्रणेत वाढ करण्याची गरज असल्यास एकशे पन्नास (१५०) दिवस

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेला जोडलेला ग्राहक						
अ. क्र	**कालावधी**	**आपआपसातील वीज काढून घेण्याचे आणि पुरवठ्याचे ठिकाण**	**नोडल एजन्सी**	**अर्जाचे शुल्क (रुपये)**	**अर्जासोबत जोडावयाची कागद पत्रे**	**अर्ज निकाली काढण्याचा कालावधी**
					बाबतचा कागदोपत्री पूरावा, संबंधीत वितरण परवानाधारकाची संमती	
१०		वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये	केंद्रीय पारेषण कंपनी	२०००००	अर्जाचे शुल्क भरल्याचा पुरावा, बँकेची हमी, वीज खरेदी करार किंवा वीज विक्री-खरेदी करार, निर्मिती केंद्र किंवा ग्राहक जर यापूर्वीच ग्रिडला जोडलेला नसेल तर, दी.का.प्र देण्याच्या उद्देशित दिनांकापूर्वी जोडणी देण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल या बाबतचा कागदोपत्री पूरावा, लागू असल्याप्रमाणे संबंधीत राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि वितरण परवानाधारकांकडून संमती	• केंद्रीय आयोगाच्या विनियमाप्रमाणे

परंतु असे की, पारेषण यंत्रणेशी जोडण्यात आलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या ग्राहकाला राज्यांतर्गत पारेषण मुक्त प्रवेश हवा असल्यास, ग्राहक ज्या परवानाधारक क्षेत्रात स्थित असेल त्या वितरण परवानाधारकास संबंधित वितरण परवानाधारकासाठी आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेले परिचालन आकार किंवा अन्य कोणतेही आकार देणे ग्राहकाला देय राहील.

११.३ राज्यातील राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या वीज निर्मात्यासाठी अर्जाची कार्यपध्दती खालीलप्रमाणे राहीलः-

११.४ (एक) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या बाबतीत वरील विनियम ११.२.१ मध्ये कार्यपध्दती विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे.

(दोन) मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या बाबतीत वरील विनियम ११.२.५ मध्ये कार्यपध्दती विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे.

(तीन) दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या बाबतीत वरील विनियम ११.२.८ मध्ये कार्यपध्दती विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे.

१२. दीर्घ-कालीन प्रवेशासाठी कार्यपद्धती

१२.१ **आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यासः**

विनियम १२.२ मध्ये खाली काहीही नमूद केले असले तरी, आंतर-राज्य दीर्घ-कालीन प्रवेशासाठी कार्यपद्धती ही केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (जोडणी मंजूर करणे, आंतर-राज्य पारेषणामध्ये दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश आणि

संबंधीत बाबी) विनियम, २००९ **किंवा जे त्यांच्या वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या फेर-कायद्याप्रमाणे** असेल;

१२.२ **केवळ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यासः**

वर नमूद केलेल्या विनियम १२.१ मधील तरतुदीच्या अधीन राहून, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील राज्यांतर्गत दीर्घ-कालीन प्रवेश खालील उप-खंड (ए) ते (आय) मधील तरतुदींना अनुसरुन असेल –

(ए) दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर करण्यासाठीच्या अर्जामध्ये, ज्या विद्युत कंपनी किवा कंपन्यांना वीज पुरवठा करावयाचे किंवा त्यांच्याकडून वीज प्राप्त करुन घ्यावयाचे प्रस्तावित करण्यात आले असेल अशा कंपनी किंवा कंपन्यांची नावे, प्राप्त करुन घ्यावयाच्या विजेचे परिमाण आणि राज्य पारेषण कंपनीने सविस्तर कार्यपद्धतीमध्ये नमूद केलेला इतर तपशील, यांचा समावेश असेल. दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश/मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी सविस्तर कार्यपध्दतीमध्ये करावयाचा नमुना अर्ज जोडपत्र-२ मध्ये देण्यात आला आहे.

जेथे मुक्त-प्रवेश मंजूर करण्यासाठी पारेषण यंत्रणेत वाढ करण्याची आवश्यकता असेल आणि ज्या व्यक्तीला विजेचा पुरवठा करावयाचा आहे त्या व्यक्तीला पुरवठा करावयाच्या विजेचे परिमाण निश्चित करण्यात आलेले नसेल किंवा कोणत्या स्त्रोतातून वीज पुरवठा घ्यावयाचा आहे ते निश्चित करण्यात आलेले नसेल तर, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करुन विजेच्या किती परिमाणाची देवाणघेवाण करायची असेल, ते परिमाण अर्जदार सूचित करेल;

परंतु असेही की, वीज पुरवठ्याचा स्त्रोत किंवा वीज घेण्याचे निश्चित ठिकाण, जसे असेल तसे, ठरवावे लागेल आणि त्यानुसार ते नोडल एजन्सीला, दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश प्राप्त करुन घेण्याच्या उद्देशित दिनांकाच्या कमीत कमी तीन वर्षे आधी किंवा पारेषण यंत्रणेच्या वाढीकरिता राज्य पारेषण कंपनीने

अंदाजित केलेला कालावधी, यापैकी जो कमी असेल त्यानुसार, अशी वाढ करणे सुलभ व्हावे यासाठी, कळविणे आवश्यक आहे;

परंतु आणखी असे की, अर्जदाराच्या ठिकाणात महत्वाचा बदल झाला असल्यास किंवा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करुन विजेची देवाण/घेवाण करावयाच्या परिमाणात १० टक्यापेक्षा जास्त बदल झाला असल्यास, एक स्वतंत्र अर्ज करण्यात येईल आणि सदर अर्जाचा विचार या विनियमानुसार करण्यात येईल.

(बी) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचे नियोजन सर्व बाजुंनी विचार करुन करणे नोडल एजन्सीला शक्य व्हावे यासाठी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करुन विजेच्या करावयाच्या देवाण/घेवाणीचे निर्धारण करण्यासाठीचा आधार आणि विविध विद्युत कंपन्या किंवा प्रदेशांकडे किंवा त्यांच्यापासून पारेषण करावयाची वीज या बाबींच्या माहितीसह नोडल एजन्सी मागेल ती अन्य कोणतीही माहिती अर्जदार सादर करेल; परंतु असे की, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कोणतीही माहिती दिली नसल्याच्या कारणास्तव कोणताही अर्ज नाकारण्यात येणार नाही.

(सी) पारेषित करावयाच्या एकूण विजेच्या प्रति मेगावॅट रुपये १०,००० (दहा हजार) प्रमाणे बँक हमी अर्जासोबत पाठवण्यात येईल. सदर बँक हमी ही नोडल एजन्सीच्या नावे असेल आणि ती सविस्तर कार्यपद्धतीमध्ये घालून देण्यात आलेल्या रीतीनुसार असेल.

परंतु असे की, नूतनशील ऊर्जेवर आधारित व्यवहारांसाठी पारेषित करावयाच्या एकूण विजेच्या प्रती मेगावॅट रु. ५०००/- दराने बँकेची हमी राहील.

(डी) वरील विनियम १२.२ (सी) मध्ये देण्यात आल्याप्रमाणे बॅकेची हमी, जर पारेषण यंत्रणेमध्ये वाढ करण्याची गरज असेल तर ठोक वीज पारेषण कराराची अंमलबजावणी होईपर्यंत आणि जर पारेषण यंत्रणेमध्ये वाढ करण्याची गरज नसेल तर दीर्घ-कालीन प्रवेश कार्यान्वित होईपर्यंत, वैध आणि अस्तित्वात राहील

(इ) अर्जदाराने जर अर्ज मागे घेतला तर किंवा जेव्हा वितरण यंत्रणेत वाढ करण्याची गरज नसेल तेव्हा दीर्घ-कालीन प्रवेशाचे हक्क ते कार्यान्वित होण्यापूर्वी सोडून देण्यात आले असतील तर नोडल एजन्सीकडून बँक हमीचे रोखीकरण करण्यात येईल.

(एफ) जेव्हा पारेषण यंत्रणेत वाढ करण्याची गरज असेल तेव्हा बांधकाम चालू असतानाच्या टप्प्यात, राज्य पारेषण कंपनीला बँक हमी द्यावयाची गरज असल्यास, सविस्तर कार्यपद्धतीमधील तरतुदींनुसार, बँक हमी सादर केल्यानंतर बँक हमी देण्याची पूर्तता झाली असल्याचे मानण्यात येईल.

(जी) अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर नोडल एजन्सी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या करावयाच्या वापरात समाविष्ट असणाऱ्या अन्य संस्थांशी विचार-विनिमय करुन आणि त्यांच्याशी समन्वय साधून, अर्जाची छाननी करेल आणि येथे वरील विनियम ११ च्या खंड २ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या काल-मर्यादेत दीर्घ-कालीन प्रवेश मंजूर करण्याचा निर्णय घेतला जाईल खात्री करण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा अभ्यास शक्य तितक्या त्वरेने पूर्ण करेल;

(एच) वरील यंत्रणा अभ्यासाच्या आधारे, दीर्घ-कालीन प्रवेश देण्यासाठी कोणती राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा लागेल ते नोडल एजन्सी विनिर्दिष्ट करेल. जर

विद्यमान राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये वाढ करावयाची गरज असेल तर अर्जदाराला तसे कळविण्यात येईल.

(आय) दीर्घ-कालीन प्रवेश मंजूर करताना नोडल एजन्सी, ज्या दिनांकापासून दीर्घ-कालीन प्रवेश मंजूर करण्यात येईल तो दिनांक आणि तसेच आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या पारेषण आकारांच्या विभागणीच्या पद्धतीवर आणि विद्यमान खर्चाच्या आणि किंमतीवर आधारित देय होणारे अंदाजित पारेषण आकार, अर्जदाराला कळवेल.

(जे) राज्य पारेषण कंपनीने जर दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर केला तर, सविस्तर कार्यपद्धतीमध्ये करण्यात येतील अशा तरतूदींनुसार, अर्जदार दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी राज्य पारेषण कंपनीबरोबर ठोक वीज पारेषण करार करेल. राज्य पारेषण कंपनीव्यतिरिक्त, राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकाकडे दीर्घ-कालीन प्रवेश मागताना, अर्जदार राज्य पारेषण कंपनी आणि राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारक यांच्याबरोबर त्रिपक्षीय ठोक वीज पारेषण करार करेल. ठोक वीज पारेषण करारात, दीर्घ-कालीन प्रवेशास सुरुवात झाल्याची तारीख, ग्रिडमधून वीज पुरवठा करण्याचे ठिकाण आणि ग्रिडमधून वीज काढून घेण्याचे ठिकाण आणि सर्मपित पारेषण वाहिन्यांचा, आवश्यक असल्यास तपशील, अंतर्भूत असेल. पारेषण यंत्रणेमध्ये वाढ करण्याची गरज असल्यास, ठोक वीज पारेषण करारामध्ये, अर्जदार आणि पारेषण परवानाधारकांच्या सुविधांच्या बांधकामासाठीची काल-मर्यादा, अर्जदाराने सविस्तर कार्यपध्दतीनुसार द्यावयाची बँक हमी आणि अन्य तपशील या बाबींचा अंतर्भाव असेल.

(के) दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर केल्यानंतर नोडल एजन्सी राज्य भार प्रेषण केंद्राला तसे ताबडतोब कळवेल ज्यायोगे राज्य भार प्रेषण केंद्र या

विनियमांखाली प्राप्त झालेल्या अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश मंजुरीसाठीच्या अर्जांची छाननी करताना ही बाब विचारात घेऊ शकेल.

(एल) दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या कालावधीची मुदत संपल्यानंतर, ग्राहकाने मुदत संपण्याच्या कमीत कमी सहा महिने आधी राज्य पारेषण कंपनीला लेखी विनंती करुन त्यात किती कालावधीसाठी वाढ हवी असेल ते नमूद केल्यास त्याप्रमाणे मुदतवाढ देण्यात येईल;

परंतु असे की, वर विनिर्दिष्ट केलेल्या काल-मर्यादेत ग्राहकाकडून कोणतीही विनंती प्राप्त न झाली नाही तर, सदर दीर्घ-कालीन प्रवेश, तो सुरुवातीला ज्या दिनांकापर्यंत मंजूर करण्यात आला असेल त्या दिनांकास समाप्त होईल.

१३. मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशाची कार्यपध्दती :

१३.१. आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यास:

खाली विनियम १३.२ मध्ये काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, आंतर-राज्य मध्यम-कालीन प्रवेशासाठी कार्यपद्धती ही, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (जोडणी मंजूर करणे, आंतर-राज्य पारेषणामध्ये दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश आणि संबंधीत बाबी) विनियम, **२००९** असेल;

परंतु असे की, वितरण यंत्रणेशी जोडलेल्या ग्राहकाला आंतर-राज्य मध्यम-कालीन प्रवेश हवा असेल तर राज्य भार प्रेषण केंद्र, या विनियमांच्या विनियम १५ नुसार, त्यांची संमती केंद्रीय आयोगाच्या विनियमांमध्ये आवश्यक असल्याप्रमाणे प्रादेशिक भार

प्रेषण केंद्राला कळविण्यापूर्वी, ग्राहकाला संबंधीत वितरण परवानाधारकाची संमती सादर करण्यास कळवेल.

१३.२ **केवळ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यास**

वर नमूद केलेल्या विनियम १३.१ मधील तरतूदीच्या अधीन राहून, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील राज्यांतर्गत मध्यम-कालीन प्रवेश खालील उप-खंड (ए) ते (एफ) मधील तरतुदींना अनुसरुन असेल –

(ए) मध्यम-कालीन प्रवेशास मंजूर करण्यासाठीच्या अर्जात सविस्तर कार्यपद्धतीमध्ये नमूद केलेल्या तपशीलाचा आणि विशेषतः, ग्रिडमध्ये विजेचा पुरवठा करण्याचे ठिकाण, ग्रिडमधून वीज काढून घेण्याचे ठिकाण आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशाद्वारे प्राप्त करुन घ्यावयाच्या विजेचे परिमाण, या बाबींचा समावेश असेल. मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी करावयाचा नमूना अर्ज जोडपत्र-२ मध्ये देण्यात आला आहे.

(बी) मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशासाठीची प्रारंभीची तारीख ही अर्जदाराने त्यासाठी अर्ज केलेल्या महिन्याच्या शेवटच्या तारखेपासून ५ (पाच) महिन्यांच्या आतील नसेल आणि १ (एक) वर्षाच्या नंतरची नसेल.

उदाहरणार्थ, मुक्त प्रवेशाच्या मंजुरीसाठी आलेल्या अर्जास १ जानेवारीला प्रारंभ झाल्यास तो अर्ज मागील वर्षाच्या जुलै महिन्याच्या ३१ तारखेपर्यंत घेण्यात येईल. त्याचप्रमाणे, मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीसाठी मागील वर्षीच्या ३१ जुलै रोजी सादर झालेला अर्ज पुढील वर्षाच्या १ ऑगस्टपासून प्रारंभ होणाऱ्या कालावधीसाठी नसेल.

(सी) अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, नोडल एजन्सी, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये सहभागी असलेल्या अन्य कंपन्यांशी विचार-विनीमय करुन आणि समन्वय साधून, अर्जाची छाननी करेल आणि येथे वरील विनियम ११ च्या खंड २ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या काल-मर्यादेत मध्यम-कालीन प्रवेश मंजूर किंवा नामंजूर करण्याचा निर्णय घेतला जाईल याची खात्री करण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा अभ्यास शक्य तितक्या त्वरेने पूर्ण करेल;

(डी) विनियम ११ च्या खंड (२) खाली विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आवश्यकतांची पूर्तता करण्यात आल्याची खात्री झाल्यावर, नोडल एजन्सी अर्जात नमूद केलेल्या कालावधीसाठी मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशांला मंजुरी देईलः

परंतु असे की, लेखी नोंदवण्यात आलेल्या कारणांसाठी, नोडल एजन्सी अर्जदाराने मागितलेल्या कालावधीपेक्षा कमी कालावधीसाठी मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश मंजूर करेल.

परंतु आणखी असे की, सविस्तर कार्यपद्धतीमध्ये करण्यात येतील अशा तरतुदींनुसार, अर्जदार मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी राज्य पारेषण कंपनीबरोबर ठोक वीज पारेषण करार करेल. राज्य पारेषण कंपनीव्यतिरिक्त, राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकाकडे मध्यम-कालीन प्रवेश मागताना, अर्जदार राज्य पारेषण कंपनी आणि राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारक यांच्याबरोबर त्रिपक्ष मध्यम-कालीन प्रवेश करार करेल. मध्यम-कालीन प्रवेशांसाठीच्या करारात मध्यम-कालीन प्रवेशास सुरुवात झाल्याची व समाप्तीची तारीख , ग्रिडमध्ये विजेचा पुरवठा करण्याचे ठिकाण आणि ग्रिडमधून वीज काढून घेण्याचे ठिकाण आणि आवश्यक असल्यास सर्मपित पारेषण वाहिन्यांचा

तपशील, अर्जदाराने सविस्तर कार्यपद्धतीनुसार द्यावयाची बँक हमी आणि अन्य तपशील यांचा समावेश असेल.

(इ) मध्यम-कालीन प्रवेश मंजूर केल्यानंतर, नोडल एजन्सी राज्य भार प्रेषण केंद्राला तसे ताबडतोब कळवेल ज्यायोगे राज्य भार प्रेषण केंद्र या विनियमांखाली प्राप्त झालेल्या अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या विनंत्यांची कार्यवाही करताना ही बाब विचारात घेऊ शकेल.

(एफ) मध्यम-कालीन प्रवेशाच्या कालावधीची मुदत संपल्यानंतर, मध्यम-कालीन ग्राहकास मध्यम-कालीन प्रवेशाच्या नूतनीकरणासाठी कोणताही सर्वाधिक पसंती दाखविण्यात येणार नाही.

१४. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी कार्यपध्दत

१४.१ आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यासः

खाली विनियम १४.१ मध्ये काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, आंतर-राज्य अल्प-कालीन प्रवेशासाठी कार्यपद्धती ही, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (राज्यांतर्गत पारेषणमध्ये मुक्त प्रवेश) विनियम, २००८ असेल;

परंतु असे की, वितरण यंत्रणेशी जोडलेल्या ग्राहकाला आंतर-राज्य अल्प-कालीन प्रवेश हवा असेल तर राज्य भार प्रेषण केंद्र, या विनियमांच्या विनियम १५ नुसार, त्यांची संमती केंद्रीय आयोगाच्या विनियमांमध्ये आवश्यक असल्याप्रमाणे प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राला कळविण्यापूर्वी, ग्राहकाला संबंधीत वितरण परवानाधारकाची संमती सादर करण्यास कळवेल.

१४.२ केवळ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा समावेश असल्यासः

वर नमूद केलेल्या विनियम १४.१ मधील तरतुदींच्या अधीन राहून, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश खालील पुढील उप-खंड १४.२.१ ते १४.२.६ मधील तरतुदींना अनुसरुन असेलः

१४.२.१ <u>अग्रिम मुक्त प्रवेश</u>

(एक) नोडल एजन्सीकडे अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश दुसऱ्या महिन्यापर्यंत मिळण्यासाठी अर्ज सादर करता येईल; असे करताना ज्या महिन्यात अर्ज करण्यात येत असेल तो महिना पहिला महिना म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

(दोन) प्रत्येक महिन्यासाठी आणि महिन्यातील प्रत्येक व्यवहारासाठी वेगळा अर्ज करण्यात येईल.

(तीन) जोडपत्र-१ मध्ये (नमुना अल्प-कालीन-१) विहित केलेल्या नमुन्यामध्ये हवी असलेली क्षमता, नियोजन केलेली निर्मिती किंवा करारबध्द केलेली वीज खरेदी, विजेचा पुरवठा करण्याचे ठिकाण, वीज काढून घेण्याचे ठिकाण, मुक्त प्रवेश मागणीचा कालावधी, सर्वाधिक भार, सरासरी भार अशी सविस्तर माहिती आणि नोडल एजन्सीला लागू शकणारी अन्य अतिरिक्त माहिती असलेला अर्ज नोडल एजन्सीकडे करण्यात येईल. अर्जासोबत नोडल एजन्सीने अधिसूचित केलेल्या अधिकाऱ्याच्या नावे परत न करता येण्याजोगे अर्ज शुल्क रोखीने किंवा डिमांड ड्राफ्टद्वारा पाठविण्यात येईल.

(चार) कोणत्याही महिन्यातील मुक्त प्रवेशांच्या मंजुरीसाठीचा अर्ज एका पाकिटावर ‘अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी अर्ज’ असे लिहून मागील महिन्याच्या १५व्या दिवसापर्यंत सादर करण्यात येईल.

उदाहरणार्थ, जुलै महिन्यात मुक्त प्रवेश हवा असल्यास मुक्त प्रवेश मंजुरीसाठीचा अर्ज १५ जूनपर्यंत प्राप्त व्हावयास पाहिजे.

(पाच) दुसऱ्या महिन्यासाठीच्या अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या मंजुरीबाबतचा अर्ज वरील खंड (चार) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकानंतर प्राप्त झाल्यास आणि अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशासाठीच्या मंजुरीचा अर्ज पहिल्या महिन्यात प्राप्त झाल्यास प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य तत्वावर विचारात घेण्यात येईल आणि अशा व्यवहारांचे निर्धारण आवश्यक असलेल्या पारेषण क्षमतेच्या उपलब्धततेच्या आधीन राहून करण्यात येईल.

परंतु असे की, असे अर्ज द्विपक्षीय कराराच्या दिनांकाच्या किमान चार (४) दिवस आधी नोडल एजन्सीला प्राप्त झाले पाहिजेत.

(सहा) नोडल एजन्सी अर्ज प्राप्त झाल्याची ‘पोचपावती’ वेळ आणि दिनांक नमूद करुन अर्जदरास देईल.

(सात) मुक्त प्रवेश हवा असणारा वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक, तो ज्या वितरण परवानाधारकाच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात येत असेल अशा वितरण परवानाधारकाला त्याच्या अर्जाची प्रत देईल.

(आठ) व्यवहारांच्या प्रकारावर आधारित, नोडल एजन्सी अल्प कालीन मुक्त प्रवेशासाठी आलेल्या अर्जांवर खाली नमूद केलेल्या रीतीने निर्णय घेईल.

(नऊ) वरील उप-उप-खंड (चार) अंतर्गत प्राप्त झालेले सर्व अर्ज, एकत्रितपणे विचारात घेण्यात येतील आणि या विनियमांच्या विनियम १७ खाली विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वाटपासाठीच्या प्राधान्य निकषांप्रमाणे त्यावर कार्यवाही करण्यात येईल.

(दहा) व्यवहारांमध्ये सहभाग असलेल्या पारेषण आणि वितरण यंत्रणेच्या कोणत्याही भागावर (वाहिनी आणि ट्रान्सफॉर्मर) पडणाऱ्या भारासंबंधात नोडल एजन्सी व्यवहाराची तपासणी करेल.

(अकरा) नोडल एजन्सी ग्राहकाने देय असलेल्या रकमांच्या अनुसूचीसह मुक्त प्रवेशाची मंजुरी किंवा अन्यथा नमुन्यामध्ये (नमुना-अल्प-कालीन-२) मागील महिन्याच्या १९ तारखेपूर्वी कळवेल.

(बारा) जर मुक्त प्रवेश वरील उप-खंड (अकरा) खाली नाकारण्यात आला असेल तर नोडल एजन्सी त्याबाबतची विशिष्ट कारणे कळवेल. परंतु असे की, अर्जदाराला अभिवेदन देण्याची संधी दिल्याशिवाय मुक्त प्रवेश नाकारण्यात येणार नाही. परंतु आणखी असे की, मुक्त प्रवेश नाकारण्याबाबतचा कोणताही वाद आयोगाकडे अभिनिर्णयासाठी संदर्भ करण्यात येईल.

१४.२.२. <u>डे-अहेड मुक्त प्रवेश</u>

राज्यांतर्गत पारेषण परवानाधारकाच्या यंत्रणेमध्ये शिल्लक क्षमता उपलब्ध असेल, जी पूर्णपणे किंवा अंशतः स्पष्टपणे परत करण्यात आलेली असेल किंवा जी यापूर्वी तीन दिवसांपेक्षा अधिक काळ वापरात नसेल तर, डे-अहेड व्यवहारांना परवानगी देण्यात येईल.

(एक) नोडल एजन्सीकडून डे-अहेड मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीसाठीचा अर्ज, शेड्युलिंगच्या दिवसाच्या फक्त एक दिवस आधी, परंतु डे-अहेड व्यवहारांसाठीच्या शेड्युलिंगच्या दिवसाच्या लगतच्या दिवसाच्या १३.०० तासानंतर, नसावा.

उदाहरणार्थ, २५ जुलै रोजीच्या डे-अहेड व्यवहाराकरिता फक्त जुलै महिन्याच्या २४व्या दिवशी आणि त्या दिवसाच्या १३.०० वाजेपर्यंत अर्ज स्वीकारण्यात येईल.

(दोन) नोडल एजन्सी भाराची तपासणी करेल आणि वरील खंड १४.२.१ च्या उप-उप-खंड (अकरा) मध्ये देण्यात आल्याप्रमाणे जोडपत्र १ (नमुना- अल्प-

कालीन २) मधील नमुन्यामध्ये मंजूरी किंवा अन्यथा १४.०० वाजेपर्यंत कळवेल. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठीच्या अर्जाच्या सर्व सर्व तरतुदी लागू राहतील.

(तीन) नोडल एजन्सीने वरील उप-खंड (दोन) च्या संदर्भात जर परवानगी दिली नाही तर, नोडल एजन्सी त्यासाठी लिखित कारणे देईल. परंतु असे की, अर्जदाराला अभिवेदन करण्याची संधी न देता मुक्त प्रवेश नाकारण्यात येणार नाही. परंतु आणखी असे की, मुक्त प्रवेश नाकारण्याबाबतचा कोणताही वाद आयोगाकडे अभिनिर्णयासाठी संदर्भ करता येईल.

१४.२.३. <u>निविदा प्रक्रिया</u>

(एक) पुढील महिन्यासाठी अग्रिम मुक्त प्रवेशाकरिता ग्राहकांनी मागितलेली क्षमता उपलब्ध क्षमतेपेक्षा जास्त असल्यास किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राला विजेच्या व्यवहारामध्ये सहभागी असलेल्या पारेषण आणि वितरण यंत्रणेच्या कोणत्याही भागावर भार येण्याची शक्यता वाटल्यास, इलेक्ट्रॉनिक निविदा प्रक्रियेद्वारा वाटप करण्यात येईल.

(दोन) अपेक्षित भाराच्या संदर्भात राज्य भार प्रेषण केंद्राचा निर्णय अंतिम आणि बंधनकारक राहील.

(तीन) राज्य भार प्रेषण केंद्र, भाराबाबतची माहिती आणि जोडपत्र १ (नमुना-अल्प-कालीन ३) च्या नमुन्यावर किमान किंमत नमूद करुन निविदा मागविण्याचा निर्णय, कळवेल.

(चार) राज्य भार प्रेषण केंद्र निविदाबाबतची माहिती त्याच्या संकेत-स्थळावर देखील प्रदर्शित करील.

(पाच) आयोगाच्या संबंधित आदेशाच्या आधारे निश्चित करण्यात आलेली पारेषण आणि वहन आकारांची किमान किंमत जोडपत्र-१ (नमुना--अल्प-कालीन-३) च्या नमुन्यात नमूद करण्यात येईल.

(सहा) जोडपत्र १ (नमुना--अल्प-कालीन ३) च्या निविदेमध्ये नमूद करण्यात आलेल्या 'निविदा स्वीकारण्याच्या समाप्तीच्या वेळे' पर्यंत जोडपत्र १ (नमुना--अल्प-कालीन ४) च्या नमुन्यात निविदा स्वीकारण्यात येतील. निविदा एकदा सादर केल्यानंतर त्यामध्ये बदल/सुधारणा करता येणार नाही.

(सात) निविदा प्रक्रियेत एखादा ग्राहक सहभागी झाला नाही, तर त्याचा अर्ज मागे घेण्यात आल्याचे मानण्यात येईल आणि त्याबाबत कार्यवाही करण्यात येणार नाही.

(आठ) निविदा सादर करण्याची वेळ/तारीख वाढविण्याची कोणतीही विनंती राज्य भार प्रेषण केंद्र मान्य करणार नाही.

(नऊ) ज्या परिमाणात (डिनॉमिनेशन) किमान किंमत निश्चित करण्यात आली असेल त्याच परिमाणात, बोलीदार त्यांची किंमत (पूर्णांकात) नमूद करेल.

(दहा) नमूद करण्यात आलेली किंमत उतरत्या क्रमाने मांडण्यात येईल आणि उपलब्ध क्षमतेचे वाटप, उपलब्ध क्षमता संपेपर्यंत, अशा उतरत्या क्रमाने करण्यात येईल.

(अकरा) दोन किंवा अधिक ग्राहकांनी एकच किंमत नमूद केली असल्यास, वरील उप-उप-खंड (१०)खाली कोणत्याही टप्प्यावर उर्वरित उपलब्ध क्षमतांचे वाटप अशा ग्राहकांनी मागितलेल्या क्षमतेच्या यथा-प्रमाणात करण्यात येईल.

(बारा) ज्या ग्राहकांना पूर्ण क्षमतेचे वाटप करण्यात आले आहे ते, बोलीमध्ये मिळालेली उच्चतम किंमत अदा करतील.

(तेरा) ज्या ग्राहकांना कमी क्षमतेचे वाटप करण्यात आले आहे ते, बोलीमध्ये त्यांनी नमूद केलेली किंमत अदा करतील.

(चौदा) कोणत्याही रीतीने अपूर्ण, संदिग्ध बोली किंवा बोलीच्या कार्यपध्दतीस अनुसरुन नसतील अशा निविदा राज्य भार प्रेषण केंद्र नाकारेल.

(पंधरा) क्षमतांचे वाटप करण्यात आलेले यशस्वी बोलीदार, या खंडातील उप-उप-खंड (बारा) किंवा (तेरा) खाली निविदेद्वारे निश्चित करण्यात आलेले पारेषण आकार, वहन आकार, जसे असेल तसे, अदा करतील.

१४.२.४. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहकाची राखीव क्षमता इतरांना हस्तांतरीत करता येणार नाही.

१४.२.५. राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून राखीव ठेवण्यात आलेली क्षमता, परत किंवा कपात किंवा रद्द करण्यात आल्यामुळे उपलब्ध झालेली क्षमता, या विनियमांनुसार अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहकाकरिता राखीव ठेवण्यात येईल.

१४.२.६. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या कालावधीच्या समाप्तीनंतर, अल्प-कालीन ग्राहकास अल्प-कालीन प्रवेशाच्या नुतनीकरणासाठी कोणतेही सर्वाधिक प्राधान्य देण्यात येणार नाही.

१५. राज्य पारेषण कंपनी, राज्य भार प्रेषण केंद्र किंवा वितरण परवानाधारकाची मान्यता

१५.१ आंतर-राज्य मुक्त प्रवेशः

राज्य पारेषण कंपनी दीर्घ-कालीन आणि मध्यम-कालीन प्रवेशाच्या अर्जाच्या मंजूरीबाबत आणि राज्य भार प्रेषण केंद्र अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या मंजूरीबाबत त्याची संमती अथवा अन्यथा अनुक्रमे केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (जोडणी मंजूर करणे, आंतर-राज्य पारेषणामध्ये दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश आणि संबंधित बाबी) विनियम, २००९ आणि केंद्रीय विद्युत नियामक आयोग (आंतर-राज्य पारेषणामध्ये प्रवेश) विनियम, २००८ **किंवा त्यांच्या वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या वैधानिक कायद्यां** प्रमाणे, कळवेल. अर्जदार वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक

असल्यास असल्यास, सदर वितरण परवानाधारक विनियम १५.२ (ए)(एक) आणि (दोन) मध्ये उल्लेख केलेल्या बाबींवर त्याची संमती अथवा नकार खालील कालमर्यादेत कळवेल.

(एक) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत, अर्जदाराची विनंती प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या सात (७) दिवसांच्या आत

(दोन) मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत, अर्जदाराची विनंती प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या दहा (१०) दिवसांच्या आत

१५.२ **राज्यांतर्गत मुक्त प्रवेश :**

(ए) मुक्त प्रवेशाच्या मंजुरीसाठी आलेल्या अर्जाची छाननी करताना, नोडल एजन्सी खालील बाबींची पडताळणी करेल : —

(एक) अंमलात असलेल्या राज्य ग्रिड संहितेमधील तरतूदींनुसार वेळ-गट-निहाय ऊर्जेचे मीटरींग करण्यासाठी आणि हिशोब ठेवण्यासाठी आवश्यक पायाभूत सुविधांची उपलब्धता;

(दोन) वितरण जाळ्यामध्ये क्षमतेची उपलब्धता.

(बी) आवश्यक पायाभूत सुविधांची उपलब्धता आणि क्षमतेची उपलब्धता राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमध्ये असल्याचे सिद्ध झाल्यानंतर, नोडल एजन्सी त्याची संमती अर्जदाराला, अर्ज प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या तीन (३) दिवसांत ई-मेल अथवा फॅक्स द्वारे अथवा अन्य कोणत्याही मान्यता देण्यात आलेल्या संपर्क-साधनांद्वारे कळवेल.

(सी) संमतीसाठी आलेला अर्ज कोणत्याही बाबतीत अपूर्ण अथवा सदोष असल्याचे वितरण परवानाधारकाच्या निदर्शनास आल्यास अर्ज प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या दोन (२) दिवसांत वितरण परवानाधारक सदर उणीव अथवा दोष अर्जदाराला ई-मेल अथवा फॅक्सद्वारे अथवा अन्य कोणत्याही मान्यता देण्यात आलेल्या संपर्क-साधनांद्वारे कळवेल.

(डी) अर्ज योग्य असल्याचे आढळून आल्यावर, नोडल एजन्सीने आवश्यक पायाभूत सुविधा नसल्याच्या कारणास्तव किंवा वितरण जाळ्यामध्ये शिल्लक क्षमता उपलब्ध नसल्यामुळे संमती देण्याचे नाकारले तर असा नकार, कारणांसह वितरण परवानाधारक अर्जदाराला अर्ज प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या तीन (३) दिवसांत ई-मेल अथवा फॅक्सद्वारे अथवा अन्य कोणत्याही मान्यता देण्यात आलेल्या संपर्क साधनांद्वारे कळवेल.

(इ) अर्जदार जर वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक असेल तर सदर वितरण परवानाधारक अर्जदार वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक असल्यास असल्यास, सदर वितरण परवानाधारक विनियम १५.२ (ए)(एक) आणि (दोन) मध्ये उल्लेख केलेल्या बाबींवर त्याची संमती अथवा नकार खालील कालमर्यादेत कळवेल.

(एक) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत अर्जदाराची विनंती प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या सात (७) दिवसांच्या आत

(दोन) मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत अर्जदाराची विनंती प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या दहा (१०) दिवसांच्या आत

१६ थकबाकीदारांकडून आलेल्या अर्जांचा विचार

या विनियमांमध्ये काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, या विनियमांतील तरतुदींचे, विशेष करुन यातील वसूली योग्य आकारांचा भरणा वेळेत करण्यासंबंधातील तरतुदींचे, पालन न करण्याच्या कारणात्सव नोडल एजन्सीला मुक्त प्रवेशासाठी आलेला अर्ज नाकारण्याचे स्वातंत्र्य राहील.

परंतु असे की, अर्जदाराला त्याची बाजू मांडण्याची संधी दिल्याशिवाय कोणताही अर्ज नाकारण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, जेव्हा अर्ज नाकारण्यात येईल तेव्हा, त्याची कारणे नकार पत्रामध्ये नोंद करण्यात येईल आणि अर्जदाराला त्याबाबत लेखी कळविण्यात येईल.

१६.२ वरील विनियम १६.१ खाली अर्ज नाकारण्यात आल्यास, अर्जदार सुधारित अर्ज सादर करु शकेल.

परंतु असे की, अर्जदाराने सादर करावयाचा असा सुधारित अर्ज या विनियमांच्या विनियम ११ मध्ये व्याख्या केल्यानुसार उचित आकार आणि फी सोबत असेल आणि अशा अर्जास नवीन अर्ज म्हणून विचारात घेण्यात येईल.

१७ वाटप करण्यासाठी प्राधान्य

१७.१ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील मुक्त प्रवेशाच्या वाटपास खालील निकषांनुसार प्राधान्य देण्यात येईल :

(ए) मुक्त प्रवेशासाठी आलेला अर्ज दीर्घ-कालीन, मध्यम-कालीन अथवा अल्प-कालीन प्रवेशासाठी असला तरी वितरण परवानाधारकाला मुक्त प्रवेश क्षमतेचे वाटप करण्यास उच्चत्तम प्राधान्य राहील.

(बी) वितरण परवानाधारकांनंतर दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या अर्जदारांना प्राधान्य राहील.

(सी) दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या अर्जदारांनंतर मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या अर्जदारांना प्राधान्य राहील.

(डी) मध्यम-कालीन प्रवेशाच्या अर्जदारांनंतर अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या अर्जदारांना प्राधान्य राहील.

(इ) अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश अर्जदारांना क्षमतेच्या उपलब्धतेस अधीन राहून वाटपासाठी प्राधान्य राहील.

(एफ) जर अर्जदाराची संभाव्य गरज उपलब्ध क्षमतेपेक्षा जास्त असेल आणि असा ग्राहक त्याची गरज उपलब्ध क्षमते इतकी कमी करु शकत नसेल तर, त्याच्यापेक्षा कमी प्राधान्य असलेल्या अर्जदाराची मागणी विचारात घेण्यात येईल.

भाग इ : मुक्त प्रवेशासाठी आकार

१८ पारेषण आकार

पारेषण यंत्रणेचा वापर करणारा मुक्त प्रवेश ग्राहक खाली नमूद केल्यानुसार आकार अदा करेल :-

१८.१ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी - केंद्रीय आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे

१८.२ राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी - मुक्त प्रवेश ग्राहकाने राज्य पारेषण कंपनी/पारेषण परवानाधारकाच्या यंत्रणेच्या केलेल्या वापरासाठी त्यांना द्यावयाचे

पारेषण आकार वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वीज दराच्या अटी आणि शर्ती) विनियम २००५ प्रमाणे निश्चित करण्यात येतील.

परंतु असे की, नोडल एजन्सीला खालीलप्रमाणे पारेषण आकार देण्यात येतीलः

(एक) अल्प-कालिन मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत प्रत्यक्ष वीज प्रवाहाच्या आधारावर आकार द्यावे लागतील.

(दोन) मध्यम-कालिन आणि दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशाच्या बाबतीत मुक्त प्रवेश मंजुर करण्यात आलेल्या क्षमतेच्या आधारावर आकार द्यावे लागतील.

परंतु आणखी असे की, मध्यम-कालिन मुक्त प्रवेशासाठीचे आकार दीर्घ-कालिन मुक्त प्रवेशा एवढे असतील आणि हा आकार मासिक तत्वावर द्यावा लागेल.

परंतु आणखी असे की, मुक्त प्रवेशासाठी वापरण्यैंत आलेली समर्पित पारेषण यंत्रणा केवळ मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या वापरासाठी उभारण्यैंत आली असेल तर पारेषण परवानाधारक अशा समर्पित यंत्रणेसाठीचे पारेषण आकार त्याच्या संबंधित यंत्रणेसाठी काढेल आणि आयोगाकडून त्यास मान्यता घेईल आणि सदर आकार शिल्लक क्षमता जोपयैत वाटून दिली असेल आणि अन्य व्यक्ति किंवा हेतूसाठी वापरण्यैंत आली असेल अशा मुक्त प्रवेश ग्राहकाला सोसावे लागतील.

१८.३. राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठीचे आकार मासिक तत्वावर निश्चित करण्यात येतील आणि अदा करण्यात येतील.

१८.४. राज्य पारेषण कंपनीकडून अशा आकारांचे देयक प्रत्येक महिन्याच्या दहा (१०) तारखेला पाठविण्यात येईल आणि मागील महिन्यासाठी निश्चित करण्यात आलेले आकार त्यामध्ये नमूद करण्यात आलेले असतील.

१८.५. पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याला वाटप करण्यात आलेल्या पारेषण क्षमता हक्कांपेक्षा वापरलेल्या अधिक क्षमतेकरिता राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी पारेषण आकारांच्या पंचवीस २५ टक्के अतिरिक्त नियामक आकार द्यावे लागतील,

१८.६. वरील विनियम १८.५ नुसार, अशा रीतीने जमा झालेल्या नियामक आकारांच्या रकमेचा उपयोग पारेषण परवानाधारक, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने द्यावयाचे पारेषण आकार कमी करण्यासाठी करेल.

१८.७. पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने अदा केलेल्या पारेषण आकारांतून न वापरलेल्या क्षमता हक्कांसाठी परतावा मिळण्याचा हक्क अशा उपयोगकर्त्यास राहणार नाही.

१८.८ वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०११ नुसार, मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता आयोगाच्या राज्य भार प्रेषण केंद्राच्या वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या अंदाजपत्रक आदेशाप्रमाणे संबंधित आकार अदा करील.

१८.९ विद्यमान राज्यांतर्गत पारेषण मुक्त प्रवेश ग्राहक आयोगाकडून वेळोवेळी निश्चित करण्यात आलेल्या आकारांप्रमाणे आकार अदा करील.

१९ काल व परिमाण निर्धारण आणि यंत्रणा संचालन आकार

मुक्त प्रवेश ग्राहकांद्वारे काल व परिमाण निर्धारण आणि यंत्रणा संचालन आकार खालील दराने देय राहतील.

१९.१ आंतर-राज्य मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत

(ए) दीर्घ-कालीन आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश

(एक) अधिनियमाच्या कलम २८ (४) अंतर्गत केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, एकत्रित भार प्रेषण आणि संपर्क योजनेसाठीच्या आकारांसह प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राचे शुल्क आणि आकार.

(दोन) अधिनियमाच्या कलम ३२ च्या उप-कलम (३) अंतर्गत आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेले राज्य भार प्रेषण केंद्र आकार

(बी) अल्प कालीन मुक्त प्रवेश

(एक) केंद्रीय/राज्य आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र आणि राज्य भार प्रेषण केंद्र आकार

१९.२ <u>राज्यांतर्गत मुक्त प्रवेशांच्या बाबतीत</u>

संचालन आकारामध्ये काल व परिमाण निर्धारण आणि यंत्रणा संचालनासाठीचे शुल्क, ऊर्जा लेखे, काल व परिमाण आणि वसुली आणि निर्धारणामध्ये सुधारणा करण्यासाठीचे शुल्क आणि वसुली आणि वितरण आकार समाविष्ट असतात. दीर्घ-कालीन प्रवेश, मध्यम-कालीन प्रवेश आणि अल्पकालीन प्रवेश यांसाठीचे काल-निर्धारण शुल्क आयोग खालील उप-खंड (ए) ते (इ) मधील तरतुदींना अनुसरुन निश्चित करेलः

(ए) राज्य भार प्रेषण केंद्र त्याच्या संचालन खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करेल आणि सदर अंदाजपत्रक पुढील वर्षाच्या ३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या आर्थिक वर्षाच्या संबंधात प्रत्येक वर्षाच्या नोव्हेंबर महिन्याच्या ३० तारखेच्या आत आयोगासमोर सादर करेलः

(बी) आयोग, सादर करण्यात आलेल्या अंदाजपत्रकाची यथोचित छाननी केल्यानंतर त्यास उचित वाटल्यास अंदाजपत्रकात योग्य असे बदल करुन ते मंजूर करेल आणि वीज निर्मिती कंपनी, वितरण परवानाधारक आणि मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडून राज्य भार प्रेषण केंद्राने वसूल करावयाचे शुल्क आणि आकार विनिर्दिष्ट करेल.

(सी) राज्य भार प्रेषण केंद्र, निर्मिती कंपनी आणि मुक्त प्रवेश ग्राहकांनी मागच्या महिन्यात देय असलेले शुल्क आणि आकारांचे देयक प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेच्या आत पाठवेल.

(डी) राज्य भार प्रेषण केंद्र त्याच्या अंदाजपत्रकासहित मागील वर्षातील त्याच्या कोणत्याही शुल्क आणि आकारांमधील वाढ किंवा तूट यांचा तपशील सादर करेल.

(इ) आयोग, वसुलीतील अशा शुल्क आणि आकारांची वाढ किंवा तुटीची यथोचित छाननी केल्यानंतर पुढील आर्थिक वर्षात शुल्क आणि आकारांच्या उचित समायोजन करण्यास परवानगी देऊ शकेल.

भाग एफ : काल व परिमाण निर्धारण, मीटरच्या नोंदी, सुधारणा आणि हानि

२०. काल व परिमाण निर्धारण

२०.१.या विनियमाच्या पुढील खंडांत काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केल्यानुसार आंतर-राज्य मुक्त प्रवेश व्यवहारांचे काल व परिमाण निर्धारण करण्यात येईल.

२०.२ मागील खंडाच्या अधीन राहून, ५ मेगावॉट आणि त्यावरील भाराच्या ग्राहकांच्या आणि सर्व निर्मिती केंद्रांच्या – त्यांची क्षमता कितीही असली तरीही - राज्यांतर्गत मुक्त प्रवेश व्यवहारांचे काल व परिमाण निर्धारण राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून राज्य ग्रीड संहितेच्या तरतुदींना अनुसरुन करण्यात येईल.

२०.३. पाच (५) मेगावॉटहून कमी भाराच्या मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या बाबतीत आणि कोणत्याही क्षमतेच्या स्व-वापरासाठीच्या प्रकल्पांच्याबाबतीत काल व परिमाण निर्धारण करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, स्व-वापरासाठीच्या वीज प्रकल्प मुक्त प्रवेश ग्राहकाला वीज विकत असल्यास त्याचे काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युलिंग) करण्यात येईल.

२०.४ वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (नूतनशील ऊर्जा वीज दराच्या च्या निश्चितीकरणासाठी अटी आणि शर्ती) विनियम, २०१०, अंतर्गत अनिश्चित वीज म्हणून निश्चित केलेल्या नूतनशील ऊर्जा निर्मिती संयत्रांना काल व परिमाण निर्धारण नसेल.

२१ मीटरच्या नोंदी आणि संदेशवहन

२१.१. मुक्त प्रवेश ग्राहक आणि सर्व निर्मिती केंद्रांच्या बाबतीत, त्यांची क्षमता कितीही असली तरी, राज्य पारेषण कंपनीकडून, ग्राहकांसाठी आणि त्यांच्या खर्चाने विशेष ऊर्जा मीटर्स बसविण्यात येतील.

२१.२. विशेष ऊर्जा मीटर्समुळे वेळेच्या गटवारीनुसार झालेला ॲक्टिव्ह वीज वापर आणि व्होल्टेजनुसार झालेला रिॲक्टिव्ह वीज वापर यांची मोजणी राज्य ग्रिड संहितेनुसार होईल.

२१.३. पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक, ज्यांच्याशी मुक्त प्रवेश ग्राहक जोडलेले असतील त्यंचे, विशेष ऊर्जा मीटर्स चांगल्या स्थितीत ठेवतील.

२१.४. राज्य पारेषण कंपनी किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्र यांनी प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने पाहणी करण्यासाठी विशेष ऊर्जा मीटर्स खुली असतील.

२१.५. केंद्रीय विद्युत प्राधिकरणाच्या मीटर संबंधीच्या मानकांचे सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहक पलन करतील.

परंतु असे की, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील आंतर-टप्प्यांची ठिकाणे आणि/किंवा मीटर बसविण्याची ठिकाणे राज्य मीटरींग संहितेला अनुसरुन असतील.

परंतु असे की, राज्य ऊर्जा लेखे सुलभ करणासाठी मीटरींग संहितेमध्ये व्याख्या न केलेली आंतर-टप्प्यांची ठिकाणे आणि/किंवा मीटर बसविण्याची ठिकाणे यांची व्याख्या राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून करण्यात येईल.

२१.६. राज्य भार प्रेषण केंद्राला ऊर्जा मीटरची माहिती पुरवण्याची जबाबदारी ग्राहक आणि ग्राहक जोडला गेलेल्या पारेषण परवानाधारक किंवा वितरण परवानाधारक यांची संयुक्तपणे राहील.

२१.७. राज्य भार प्रेषण केंद्राला प्रत्यक्ष निर्मितीचे संनियंत्रण करण्यासाठी मुक्त प्रवेश उपयोगकर्ता त्याच्या वर्तमान निर्मितीचे मापन राज्य भार प्रेषण केंद्राला दिसेल याची काळजी घेईल.

२१.८. ऊर्जा लेख्यांच्या प्रयोजनासाठी ऊर्जा मीटर, मीटरमधील माहिती राज्य भार प्रेषण केंद्राला ऑन-लाईन कळवेल.

२१.९. राज्य पारेषण कंपनी आणि/किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने पाहणी करण्यासाठी रिमोट ट्रान्समिशन युनिट - डेटा कॉन्सेन्ट्रेटर (आर टी यु - डीसी) खुले राहील.

२१.१०. प्रत्यक्ष संदेशवहनासाठी नोडल एजन्सी आणि/किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राने व्याख्या केलेल्या संदेशवहनाचा खर्च मुक्त प्रवेश ग्राहकाला सहन करावा लागेल.

२१.११. मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडे दूरध्वनी/मोबाईल, फॅक्स आणि ई-मेल या सुविधा असाव्यात. नोडल एजन्सी आणि/किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राला त्यांच्या संदेशवहन यंत्रणेचा तपशील पुरविण्यात येईल.

२२. सुधारणा

ऊर्जा निर्मितीचे ठरविलेले वेळापत्रक व परिमाण यामध्ये सुधारणा करण्यास, आय.इ.जी.सी. किंवा राज्य ग्रिड संहितेमधील तरतुदीनुसार, जसे असेल तसे, परवानगी देण्यात येईल.

२३. ऊर्जा हानि

२३.१ आंतर-राज्य पारेषणः

(एक) दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशः केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदींना अनुसरुन खरेदीदार पारेषण यंत्रणेतील विभागून देण्यात आलेली ऊर्जा हानि सहन करील.

(दोन) अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशः केंद्रीय आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या तरतुदींना अनुसरुन मुक्त प्रवेश ग्राहकांकडून पारेषण यंत्रणेतील ऊर्जा हानिची वसुली करण्यात येईल.

२३.२. राज्यांतर्गत पारेषणः

आयोगाने लागू असलेल्या वर्षासाठी बहु-वर्षीय वीज दर/ वार्षिक कामगिरीचा आढावा/ वीज दर आदेश यामध्ये निश्चित केल्याप्रमाणे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेची पारेषण हानि मुक्त प्रवेश ग्राहकांनी प्रत्यक्ष वापरलेल्या ऊर्जेच्या प्रमाणात विभागून देण्यात येईल आणि वस्तु-रुपात (प्रति युनिट मध्ये वीज पुरवठा करण्याच्या व वीज घेण्याच्या प्रमाणात समायोजित केलेली) अदा करण्यात येईल.

भाग जी: असंतुलन आणि रिॲक्टिव्ह ऊर्जा आकार

२४. असंतुलन आकार

२४.१. विनियम २०.३ अंतर्गत असलेल्या अपवादाच्या अधीन राहून, दीर्घ-कालीन प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश दिल्यानंतर सर्व व्यवहारांचे काल-परिमाण नियोजन (शेड्युलिंग) आंतर-राज्य व्यवहारांसाठी आय इ जी सी च्या संबंधित तरतुदींना अनुसरुन आणि राज्यांतर्गत व्यवहारांसाठी राज्य ग्रीड संहितेला अनुसरुन एक दिवस आधी (डे-अहेड) तत्वावर करण्यात येईल.

२४.२. मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या बाबतीत विजेचा निर्धारित आणि प्रत्यक्ष पुरवठा आणि/किंवा वापर यामधील तफावतीची हिशोबपूर्ती खालीलप्रमाणे करण्यात येईल :

२४.२.१. ज्यादा वीज वापरः

मुक्त प्रवेश ग्राहकांनी केलेला ज्यादा विजेकरिता खालील तीन पर्यायांपैकी उच्च दर आकारण्यात येईलः

(एक) राज्यात वेळोवेळी कार्यान्वित असलेल्या राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर कार्यपध्दती अंतर्गत यंत्रणा सर्वोच्च किंमत (सिस्टम मार्जिनल प्राईज) किंवा अन्य कोणताही निश्चित करण्यात आलेला राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर (एबीटी) प्रतिपर्ती आकार

(दोन) संबंधित वितरण परवानाधारकासाठी आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केल्यानुसार वीज दराच्या अनुसूचीत निश्चित केलेला तात्पुरता वीज दर,

२४.२.२. कमी वीज वापर :

मुक्त प्रवेश ग्राहकाने कमी वीज वापरल्यास, वितरण परवानाधारकाकडून कोणताही आकार देण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, मुक्त प्रवेश ग्राहकाच्या कमी वीज वापरामुळे राज्यांतर्गत यु आय कार्यपध्दती अंतर्गत कोणताही दंड आकार लावण्यात आला तर त्याची वसुली मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडून यथाप्रमाणात करण्यात येईल.

२४.२.३ <u>राज्यांतर्गत पारेषण आणि /किंवा वितरण यंत्रणा खंडित झाल्यामुळे निर्धारित विजेचा वापर करु न शकणे</u>

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या मुक्त प्रवेश ग्राहकास त्याच्या पुरवठ्याच्या ठिकाणी विजेचा पुरवठा करणारे राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा खंडित झाल्यामुळे निर्धारित वीज घेणे शक्य झाले नाही तर, पुरवण्यात आलेली वीज बँक्ड पॉवर म्हणून समजण्यात येईल आणि वितरण परवानाधारकाला ४८ तासांची आगाऊ नोटीस देऊन मुक्त प्रवेश ग्राहकास तीन (३) महिन्याच्या आत या विजेचा वापर करण्याची परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, मुक्त प्रवेश ग्राहक अशा विजेचा वापर ज्या काल-गटात वीज बँकेत जमा करण्यात आली असेल, त्याच काल-गटात करु शकेल.

परंतु असे की, मुक्त प्रवेश ग्राहक तीन (३) महिन्याच्या निर्धारित कालावधीत बँकेत जमा असलेली वीज वापरु शकला नाही तर अशी वीज व्यपगत झाल्याचे मानण्यात येईल.

राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक त्याच्या पुरवठ्याच्या ठिकाणाहून वीज घेऊ शकला नाही आणि त्याने राज्यातील वेगळ्या क्षेत्रात पुरवठा करीत असलेल्या अन्य वितरण परवानाधारकाच्या वितरण यंत्रणेशी जोडलेल्या वीज निर्मात्याकडून त्यास आवश्यक असलेली वीज घेतल्यास, आणि

वीज निर्मात्याने वीज घेण्याच्या ठिकाणी (इनजेक्शन) करारांतर्गत वीज दिली असल्यास, तर असा अन्य वितरण परवानाधारक त्याने यंत्रणेमध्ये दिलेल्या विजेचे क्रेडीट देईल, हे ऊर्जा क्रेडीट ग्राहक ज्या वितरण परवानाधारकाशी विजेच्या समायोजनासाठी जोडलेला असेल त्या वितरण परवानाधारकाला देण्यात येईल.

ए) मुक्त प्रवेश ग्राहकाच्या वीज पुरवठा घेण्याच्या ठिकाणी वीज पुरवठा करणारी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा खंडीत झाल्याच्या वेळीचा पारेषण आकार मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडून अदा करण्यात येणार नाही.

बी) बॅन्क्ड वीज प्राप्त करताना, राज्य भार प्रेषण केंद्राला देय असलेले काल-परिमाण आकार मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडून वसूल करण्यात येणार नाहीत.

सी) बॅन्क्ड विजेचा तपशील, असल्यास, मासिक बिलात देण्यात येईल.

२४.३. नोंदणी केलेल्या वापरामधून, मुक्त प्रवेश ग्राहक म्हणून निर्धारित केलेल्या हक्काचे प्रथम समायोजन करण्यात येईल आणि उरलेली शिल्लक ही ग्राहकाच्या करारांतर्गत मागणीचे समायोजन करण्यासाठी वापरण्यात येईल. नोंदलेल्या कमाल वापराच्या फरकाचा हिशोब/आकारणी खालील प्रमाणे असेल --

२४.३.१. जेव्हा विजेचा ज्यादा वापर हा वितरण परवानाधारकाचा ग्राहक म्हणून करारांतर्गत मागणी म्हणून हाताळण्यात येणार असेल तर वरील विनियम २४.३ नुसार मेळ घातल्यानंतर असलेला ज्यादा वापर हा मागणी अधिभार म्हणून ग्राहकावर, अशा ग्राहकांना लागू असलेल्या किरकोळ वीज दराच्या तरतुदींशी मिळत्याजुळत्या रीतीनुसार, लावण्यात येईल. ग्राहकाच्या ज्यादा वीज वापराचा मेळ वरील विनियम २४.२.१ नुसार घालण्यात येईल.

२४.३.२ मुक्त प्रवेश ग्राहक म्हणून असलेल्या निर्धारित हक्कापेक्षा जेव्हा ग्राहकाचा नोंदलेला वीज वापर कमी असेल तेव्हा तो वरील विनियम २४.२.२ खाली कमी वापर म्हणून समजण्यात येईल.

२४.४ निर्मिती कंपनी/ वीज व्यापार परवानाधारकाने घेतलेल्या मुक्त प्रवेशाच्या संबंधातील तफावतींची खालीलप्रमाणे पूर्तता करण्यात येईल :

२४.४.१ <u>ज्यादा वीज पुरवठा :</u>

वीज निर्माता/ व्यापाऱ्याने निर्धारित केलेल्या पुरवठ्यापेक्षा ज्यादा वीज पुरवठ्यामुळे जर ग्रिडचा फायदा झाला तर अशा ज्यादा वीज पुरवठ्याचा हिशोब हा, नूतनशील ऊर्जा स्रोत किंवा वितरण परवानाधारकाच्या द्रवरुप इंधनावर आधारित वीज निर्मिती प्रकल्पांचा अपवाद वगळता, राज्यात वेळोवेळी कार्यरत असलेल्या राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित कार्यपध्दती अंतर्गत किंवा दीर्घ-कालिन वीज खरेदीचा भारांकित सरासरी खर्चा अंतर्गत, आंतर-राज्य उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या पद्धतीखाली लागू असलेल्या यु आय आकाराने किंवा राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर पद्धतीखाली निश्चित करण्यात आलेल्या यंत्रणा सर्वोच्च किंमतीने (सिस्टिम मार्जिनल प्राइज – एस एम पी) किंवा कोणत्याही अन्य राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या हिशोबपूर्तीसाठीच्या आकाराने, जे कमी असेल त्यानुसार, करण्यात येईल.

निर्धारित केलेल्या पुरवठ्यापेक्षा वीज निर्माता/ व्यापाऱ्याने केलेला ज्यादा वीज पुरवठा जर ग्रिडला घातक असेल तर अशा ज्यादा वीज पुरवठ्याकरिता मुक्त प्रवेश निर्माता/व्यापारी, राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर पद्धतीखाली लागू असलेल्या अनिर्धारित विनिमय

आकाराने (यु आय चार्जेस्) किंवा यंत्रणा सर्वोच्च किंमतीने, (सिस्टिम मार्जिनल प्राइज - एम एम पी), किंवा राज्यात वेळोवेळी कार्यरत असलेल्या, राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर पद्धतीखाली निश्चित करण्यात आलेल्या, अन्य कोणत्याही राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या हिशोबपूर्तीसाठीच्या आकाराने, जे जास्त असेल त्यानुसार, राज्य पूल मध्ये अदा करेल.

२४.४.२ कमी वीज पुरवठा

खालील विनियम ३८ अंतर्गत दैवी आपत्तीचा अपवाद वगळता, मुक्त प्रवेश निर्मात्याने निर्धारित केलेल्या पुरवठ्यापेक्षा कमी वीज पुरवठा केल्यास त्याची भरपाई, ग्रीडच्या सुरक्षिततेच्या अधीन राहून, ग्रिडमधून करण्यात येईल आणि त्यासाठी निर्माते/व्यापारी वितरण परवानाधारकाला आंतर-राज्य उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या पद्धतीखाली लागू असलेल्या अनिर्धारित विनिमय आकाराने (यु आय चार्जेस्) किंवा यंत्रणा सर्वोच्च किंमतीने, (सिस्टिम मार्जिनल प्राइज - एम एम पी) किंवा राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर पद्धतीखाली निश्चित करण्यात आलेल्या, अन्य कोणत्याही राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या हिशोबपूर्तीसाठीच्या आकाराने, यापैकी जे जास्त असेल त्याप्रमाणे, आकार अदा करावे लागतील. त्याशिवाय, मुक्त प्रवेश ग्राहकाच्या जबाबदाऱ्या पूर्ण करण्यासाठी प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र आणि/ किंवा राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून निश्चित केलेला कोणताही अतिभार (कंजेस्शन) आकार, असल्यास, तो वितरण परवानाधारकाला अदा करण्यात येईल.

परंत असे की, कोणताही वीज निर्माता/व्यापारी थेट राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडला गेलेला असल्यास आणि वीज देण्याचे ठिकाण राज्यांतर्गत

पारेषण यंत्रणेत असल्यास, त्याच्यावर वहन आकार आणि वहन हानि आकारण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, जर सतत दोन (२) दिवस विजेचा पुरवठा कमी प्रमाणात होत राहिला तर, राज्य भार प्रेषण केंद्र काल-परिमाण निर्धारणामध्ये (शेड्यूल) सुधारणा करण्यासाठी वीज निर्मात्याला/ व्यापाऱ्याला नोटीस देईल. जर वीज निर्माता/व्यापारी मुक्त प्रवेश काल-परिमाण निर्धारण (शेड्यूल) प्रमाणे विजेचा पुरवठा करण्यात अयशस्वी ठरला तर अशा परिस्थितीत वीज निर्माता /व्यापाऱ्याने काल-परिमाण निर्धारण (शेड्यूल) मध्ये ताबडतोब सुधारणा करावी किंवा अन्यथा त्यावर, वेळोवेळी सुधारणा केलेले, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०११ अंतर्गत नियामक आकार अदा करण्यास पात्र राहील. तथापि, वीज निर्माता/व्यापारी संपूर्ण कालावधीकरिता पूर्ण राखीव क्षमतेसाठी मुक्त प्रवेश आकार अदा करण्यास जबाबदार राहील.

२४.४.३ राज्यामधील निर्मात्यांना जेव्हा राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दराच्या पध्दतीत सहभागीदार म्हणून घोषित करण्यात येईल तेव्हा त्यांना खालील बाबी लागू राहतील :

(ए) दिवसाभरात वेळेच्या कोणत्याही १५ मिनिटांच्या गटवारीतील घोषित क्षमतेच्या १०५ % पर्यंतची कोणतीही निर्मिती आणि सरासरी घोषित क्षमतेच्या १०१ % पर्यंत एकूण सरासरी गेमींग म्हणून मानण्यात येणार नाही आणि निर्धारित निर्मिती घोषित क्षमतेहून अधिक वीज निर्मितीसाठी वीज निर्मात्याला, यु आय आकार जे राज्यांतर्गत उपलब्धतेवर आधारित वीज दर पद्धतीखाली यंत्रणा सर्वोच्च किंमत (सिस्टिम मार्जिनल प्राइस

एस एम पी) म्हणून निश्चित करण्यात आले आहेत, ते मिळण्याचा हक्क राहील.

(बी) विहित मर्यादांपेक्षा जास्त झालेल्या कोणत्याही वीज निर्मितीकरिता, राज्य भार प्रेषण केंद्र त्यात कोणतेही गेमींग नसल्याची खात्री करण्यासाठी तपास करेल आणि राज्य भार प्रेषण केंद्राला जर गेमींग असल्याचे आढळून आले तर, अशा निर्मिती केंद्राला अतिरिक्त वीज निर्मितीमुळे मिळणार असलेले संबंधित यु आय आकार शून्यवत करण्यात येतील आणि लाभधारकांच्या यु आय खात्यामध्ये ही रक्कम निर्मिती केंद्रामधील त्यांच्या क्षमतेच्या प्रमाणात समायोजित करण्यात येईल.

२४.२ असंतुलन आकार अदा करण्यास उच्च प्राधान्य देण्यात येईल आणि संबंधित घटक, (परवानाधारक किंवा मुक्त प्रवेश ग्राहक यांच्यासह, जसे असेल तस,`) राज्य भार प्रेषण केंद्रातर्फे चालविण्यात येत असलेल्या राज्य असंतुलन पूल खात्यामध्ये, विवरणपत्र निर्गमित झाल्यापासून सात (७) दिवसाच्या आत, निर्देशित रक्कमेचा भरणा करेल. असंतुलन आकारामुळे ज्या व्यक्तीला रक्कम मिळावयाची आहे त्या व्यक्तीला राज्य असंतुलन पूल खात्यामधून कामाच्या तीन (३) दिवसात रक्कम अदा करण्यात येईल.

२४.३ वरील असंतुलन आकार अदा करण्यास जर दोन दिवसांपेक्षा अधिक, म्हणजेच विवरणपत्र निर्गमित करण्याच्या दिनांकापासून बारा (१२) दिवसांपेक्षा जास्त, विलंब झाल्यास कसूरदार पक्षकाराला विलंबाच्या प्रत्येक दिवसाकरिता ०.०४ टक्के या दराने व्याज द्यावे लागेल. व्याजाची ही वसुल केलेली रक्कम, ज्या व्यक्तीला रक्कम मिळावयाची होती, ज्या प्रदानास विलंब झालेला होता, त्या व्यक्तीला अदा करण्यात येईल. प्रदानास सातत्याने विलंब झाल्यास, जर काही, सुधारणात्मक कारवाई सुरु करण्यासाठी राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून आयोगाला कळविण्यात येईल.

२४.४ वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (नूतनशील ऊर्जेच्या दर निश्चितीकरणाच्या अटी व शर्ती) विनियम, २०१० मध्ये अनिश्चित वीज म्हणून निश्चित केलेल्या नूतनशील ऊर्जा निर्मिती संयत्रामधून विजेच्या पुरवठ्याची व्यवस्था केलेल्या मुक्त प्रवेश ग्राहकांच्या बाबतीत हे विनियम २४ लागू राहणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (नूतनशील ऊर्जेच्या दर निश्चितीकरणाच्या अटी व शर्ती) विनियम, २०१० मध्ये अनिश्चित वीज म्हणून निश्चित केलेल्या नूतनशील ऊर्जा निर्मिती संयंत्रासाठी बँकीग व्यवस्थेची तरतूद आयोग विविध आदेशामध्ये वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे लागू करण्यात येईल.

परंतु असे की, पवन ऊर्जा निर्मिती संयत्रापासूनच्या वीज स्रोतांसाठी आयोगाने बँकीग व्यवस्थेत सुधारणा करीपर्यंत खालील अटींवर विद्यमान बँकींग व्यवस्था लागू करण्यात येईलः

(१) स्व-वापरासाठी आणि किंवा त्रयस्थ पक्षाला वीज विकण्यासाठी ग्रिडला पुरवावयाच्या विजेच्या बँकींगला, वित्तीय वर्षाच्या शेवटी शिल्लक वीज (ग्रिडला पुरवण्यात आलेली पण वापर न केलेली) पुढील वर्षात गणली जाणार नाही या अटीच्या अधीन राहून, दिवस आणि रात्रीच्या कोणत्याही वेळी परवानगी देण्यात येईल.

(२) ग्रिडला देण्यात आलेल्या विजेचे क्रेडीट दिवसाच्या वेळेच्या (टीओडी) वीज दर टप्प्याच्या आधारावर काटेकोरपणे देण्यात येईल.

(३) एकूण वर्षा दरम्यान विकासकाने ग्रिडला पुरविलेल्या निव्वळ विजेच्या १० टक्क्याच्या मर्यादेपर्यंतची वर्षाच्या शेवटची शिल्लक वीज विद्युत कंपनीकडून, ज्या वर्षी विजेची निर्मिती करण्यात आली त्या वित्तीय वर्षाच्या ३१ मार्च रोजी

लागू असलेल्या उच्च दाब वीज दरासाठीच्या सर्वात कमी टीओडी टप्प्याच्या वीज दराने, विकत घेण्यात येईल.

(४) ज्याबाबत आगाऊ कल्पना केली जाऊ शकत नाही अशा आणि दैवी आपत्तीच्या घटनांच्या परिस्थितीत, वर विनिर्दिष्ट केलेल्या १० टक्क्यांच्या मर्यादेपेक्षा जास्त असलेली वर्षाच्या शेवटची शिल्लक वीज, आयोगाने वीज दर आदेशामध्ये निश्चित केल्यानुसार त्या वर्षासाठीच्या भारांकित सरासरी इंधन खर्चाइतक्या दराने पवन ऊर्जा प्रकल्प वितरण परवानाधारकाशी जोडलेल्या वितरण परवानाधारकाकडून विकत घेण्यात येईल. त्रयस्थ पक्षाला वीज विक्रीच्या बाबतीत शिल्लक विजेसाठीची देय किंमत ग्राहकाला न अदा करता ती विकासक/मालक यांना अदा करण्यात येईल.

परंतु असे की, सौर उर्जा निर्मिती संयत्रापासून प्राप्त होणाऱ्या विजेसाठीची बँकींग व्यवस्था आयोगाकडून ठरविण्यात येईपर्यंत, पवन ऊर्जा निर्मिती प्रकल्पांसाठी लागू असलेल्या बँकींग व्यवस्थेप्रमाणे सौर ऊर्जा निर्मिती संयत्राला देखील ही व्यवस्था लागू राहील.

२५ रिॲक्टीव्ह ऊर्जा आकार

२५.१. वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०११ नुसार निश्चित करण्यात आलेल्या पारेषण आकारांचा एक भाग म्हणून, पारेषण यंत्रणेचा भाग म्हणून पारेषण परवानाधारकाने बसविलेल्या उपकरणाच्या माध्यमातून पुरविलेल्या रिॲक्टीव्ह ऊर्जेची भरपाई वसूल करण्याचा, पारेषण परवानाधारकास हक्क राहील.

२५.२ जेव्हा रिॲक्टिव्ह ऊर्जा सामावून घेण्यासाठी किंवा निर्माण करण्यासाठी निर्मिती केंद्राच्या सुविधांचा वापर करुन रिॲक्टिव्ह ऊर्जा भरपाई पुरविण्यात येते तेव्हा,

आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे आकार राहतील आणि रिॲक्टिव्ह ऊर्जेच्या वापराच्या प्रमाणात पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून हे आकार परत मिळविण्यात येतील.

परंतु असे की, जेव्हा रिॲक्टिव्ह ऊर्जा नुकसानभरपाई पारेषण परवानाधारकाकडून पुरविण्यात येते तेव्हा आयोगाने निश्चित केल्याप्रमाणे आकार राहतील आणि अशा रिॲक्टीव्ह ऊर्जेच्या वापरात भर घालणा-या पारेषण परवानाधारकाकडून हे आकार परत मिळविण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, पारेषण परवानाधारक रिॲक्टिव्ह ऊर्जेच्या एकूण खर्चाची विभागणी, आयोगाने निश्चित केलेल्या आकाराच्या आधारे, अशा रिॲक्टिव्ह ऊर्जेच्या वापराच्या प्रमाणात यंत्रणेच्या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांमध्ये करण्यात येतील.

भाग एचः वाणिज्यिक बाबी

२६ देयक तयार करणे, वसुली आणि वाटप

या विनियमांतर्गत देय असलेल्या आकारांच्या संबंधात खाली देण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार देयक तयार करण्यात येईलः

२६.१. आंतर-राज्य व्यवहारः

२६.१.१. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश

(एक) केंद्रीय पारेषण कंपनी आणि राज्य पारेषण कंपनीच्या यंत्रणांच्या वापरासाठीच्या पारेषण आकारांची आणि अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र आणि राज्य भार प्रेषण केंद्राला देय असलेल्या परिचालन आकारांची वसूली आणि वाटप, केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार नोडल राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून करण्यात येईल.

२६.१.२. दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश

(एक) एकत्रित भार प्रेषण आणि संपर्क योजनेसह राज्य भार प्रेषण केंद्राला देय असलेल्या आकारांचे देयक, वसुली आणि वाटप केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने विनिर्दिष्ट केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार राहील.

(दोन) राज्य पारेषण कंपनी/राज्य भार प्रेषण केंद्राकडून पुढील कॅलेंडर महिन्याच्या तिसऱ्या (३) दिवसापूर्वी मुक्त प्रवेश ग्राहकाला थेट देयक पाठविण्यात येईल.

(तीन) राज्य पारेषण कंपनीशी जोडलेला मुक्त प्रवेश ग्राहक देयक प्राप्त झाल्यावर कामाच्या पाच दिवसांच्या आत देयकाचा भरणा करेल.

२६.२. राज्यांतर्गत व्यवहारः

२६.२.१. अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश

अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहक पारेषण आकार आणि परिचालन आकार राज्य भार प्रेषण केंद्राकडे विनियम १९.२ नुसार जमा करेल.

२६.२.२. दीर्घ-कालीन आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश

राज्य भार प्रेषण केंद्र त्याला देय असलेल्या आकारांसह, असल्यास, मुक्त प्रवेश ग्राहकाला त्याचे देयक पुढील महिन्याच्या पाचव्या (५) दिवसापूर्वी पाठवेल. मुक्त प्रवेश ग्राहक या आकारांचा भरणा देयक प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून सात (७) दिवसाच्या आत करेल. राज्य पारेषण कंपनी, राज्य भार प्रेषण केंद्र आणि लागू असलेल्या पारेषण परवानाधारकाला देय असणाऱ्या आकाराचे देयक मासिक तत्त्वावर पाठवेल.

२७ विलंब भरणा अधिभार

जर या विनियमांखाली देय असणाऱ्या आकारांच्या देयकाचा भरणा मुक्त प्रवेश ग्राहाकाने देय दिनांकाच्या आत करण्यास विलंब केला तर, या अधिनियमाखाली व त्याखाली करण्यात आलेल्या अन्य कोणत्याही विनियमांखाली कराव्चयाच्या कोणत्याही कारवाईस बाधा न येऊ देता, विलंब भरणा अधिभार प्रति महिना एक टक्के (१ %) या दराने आकारण्यात येईल.

२८ देयक अदा न केल्यास

या विनियमांखाली मुक्त प्रवेश ग्राहकाने अदा करावयाचा कोणताही आकार किंवा रकमेचा भरणा न केल्यास त्याने या विनियमांचे पालन न केल्याचे मानण्यात येईल. राज्य पारेषण कंपनी किंवा पारेषण परवानाधारक, दावा दाखल करुन अशा आकारांची वसुली करण्याच्या हक्कास बाधा न येऊ देता, पंधरा (१५) दिवसांची आगाऊ नोटीस दिल्यानंतर मुक्त प्रवेश खंडित करु शकतील.

राज्य भार प्रेषण केंद्राला देय असलेले आकार अदा न केल्यास, सदर केंद्र अशा कसूरदार मुक्त प्रवेश ग्राहककरिता वीज पुरवठ्याचे निर्धारण करणे नाकारु शकेल आणि सातत्याने कसूर झाल्यास, संबंधित परवानाधारकाला अशा ग्राहकाची ग्रिडला दिलेली जोडणी खंडित करण्याचे निर्देश देऊ शकेल. परंतु असे की, वीज पुरवठ्याचे निर्धारण करण्यास नकार देणे किंवा मुक्त प्रवेश खंडित करण्यावरुन कोणताही प्रश्न उत्पन्न झाल्यास मुक्त प्रवेश ग्राहक अभिनिर्णयासाठी आयोगाकडे संदर्भ करु शकेल.

२९ भरणा सुरक्षा पध्दत

दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या बाबतीत, मुक्त प्रवेशासाठीचा अर्जदार, विविध आकार वसूल करण्यासाठी जबाबदार असलेल्या संस्थेच्या नावे, विविध आकारांच्या अंदाजित रकमेकरिता दोन महिन्यांच्या कालावधीसाठी, एक रद्द न करता येण्याजोगे 'लेटर ऑफ क्रेडिट' उघडेल.

३० वीज पुरवठा करण्याची आणि वापराची ठिकाणे बदलण्यास मुभा

३०.१. दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहाकाला विजेचा पुरवठा करण्याची आणि/किंवा वीज पुरवठा घेण्याची ठिकाणे बदलण्याची मुभा वर्षातून दोन वेळा असेल. ही मुभा अशा ग्राहकांकरिता त्यांच्या विनंतीनुसार राज्य पारेषण कंपनीने त्यामुळे यंत्रणेवर होणाऱ्या परिणामांच्या करावयाच्या अभ्यासाच्या निष्कर्षांना अधीन राहून असेल.

परंतु असे की, अर्जदाराला अशी मुभा देत असताना, विद्यमान ग्राहकांच्या हक्कांवर विपरित परिणाम होणार नाही.

३०.२. एक संपूर्ण वर्षाकरिता मुक्त प्रवेश घेणारा मध्यम-कालीन ग्राहक देखील प्रवेशाची आणि निर्गमनाची ठिकाणे वर्षातून दोन वेळा, व्यवहार्यतेस अधिन राहून बदलू शकेल.

३०.३. वीज निर्मिती किंवा निर्मितीशी संबंधीत जाळे दुरुस्तीसाठी आकस्मिकपणे बंद ठेवावे लागले तर, राज्य भार प्रेषण केंद्र अल्प-कालिन ग्राहाकाला वीज पुरवठा करण्याचे ठिकाण किंवा ठिकाणे बदलण्यास परवानगी, तांत्रिक दृष्ट्या व्यवहार्य असल्यास, देऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, असा बदल करण्यास मुक्त प्रवेशाच्या कालावधीत फक्त एकदाच परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, दीर्घ-कालीन प्रवेश आणि मध्यम-कालीन प्रवेशाच्या संदर्भात, विद्यमान मुक्त प्रवेश ग्राहकाकडून विजेचा पुरवठा करण्याच्या आणि वीज पुरवठा घेण्याच्या ठिकाणात करावयाच्या बदलासाठीचा अर्ज राज्य पारेषण कंपनीकडे कमीत कमी तीन (३) महिने अगोदर सादर करण्यात येईल.

परंतु असे की, पहिला बदल अंमलात आल्यपासून सहा महिने झाल्यानंतरच, दुसरा बदल करण्यास परवानगी देता येईल. राज्य पारेषण कंपनीने असा अभ्यास करण्यासाठी केलेल्या सर्व खर्चांची प्रतिपूर्ती अशा ग्राहकांकडून पूर्णपणे करण्यात येईल.

परंतु असे की, विजेचा पुरवठा करण्याच्या आणि/किंवा विजेचा पुरवठा घेण्याच्या ठिकाणात कोणताही बदल करण्यास, जर मुक्त प्रवेशासाठी वापरावयाच्या विजेच्या परिमाणात कोणताही बदल झाला नाही तरच, परवानगी देण्यात येईल.

३०.४ परंतु आणखी असे की, असा बदल, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेशी जोडलेल्या किंवा जोडणी घेण्याचा उद्देश असलेल्या नूतनशील ऊर्जा निर्मिती कंपनीच्या वीज पुरवठ्याच्या ठिकाणात करण्यात येत असल्यास आणि अशा कंपनीचा तिच्या विजेची विक्री, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण मुक्त प्रवेश) विनियम, २०१३ च्या विनियम ३.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या पात्र व्यक्तीला किंवा वितरण परवानाधारकाव्यतिरिक्त अशा परवानाधारकाला, ज्याच्या वीज पुरवठ्याच्या क्षेत्रात नूतनशील ऊर्जा जनित्र स्थित आहे, करण्याचा उद्देश असेल आणि जर अशी वीज उद्देशित लाभधारकाने घेतली नाही तर अशी सर्व ऊर्जा व्यपगत ऊर्जा म्हणून मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (नूतनशील ऊर्जेच्या दर निश्चितीकरणाच्या अटी व शर्ती) विनियम, २०१० मध्ये अनिश्चित वीज म्हणून निश्चित केलेल्या नूतनशील ऊर्जा निर्मिती संयत्राच्या बाबतीत, अशी वीज नियोजित लाभधारकाकडून घेतली गेली नसल्यास अशी वीज बँक्ड वीज म्हणून गणली जाईल आणि अशा नूतनशील ऊर्जा निर्मिती कंपनीने केलेल्या बँकींग कराराप्रमाणे अशा बँक्ड विजेची व्यवस्था करण्यात येईल.

भाग आय : माहिती यंत्रणा

३१. माहिती यंत्रणा

३१.१. खालील खंड (एक) मधील सूचना वगळता, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या एकशे ऐंशी (१८०) दिवसांच्या आत, राज्य भार प्रेषण केंद्र इंटरनेटवरील त्याच्या संकेत-स्थळावर पुढील माहिती देईल :-

३१.१.१. या विनियमांची अधिसूचना नव्वद (९०) दिवसांच्या आत राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठी असलेल्या शर्ती आणि अटी, ज्यात पुढील गोष्टी समाविष्ट असतील.

(ए) अर्जाचा नमुना, अर्ज सादर करण्याची रीत व कार्यपध्दती आणि अर्जासोबत पाठवावयाचे शुल्क;

(बी) ठोक ऊर्जा पारेषण कराराचा नमुना व तो करण्याची रीत व कार्यपध्दती;

(सी) पारेषण शुल्क; आणि

(डी) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापर करण्यासाठी अन्य अटी आणि शर्ती

३१.१.२. राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा वापराची सद्यस्थिती दाखविणारा अहवाल खालील बाबींसह

(ए) राज्यांतर्गत पारेषण वाहिनी, वाहिनीची क्षमता आणि नोड्स दर्शविणारे पारेषण नकाशे;

(बी) राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील पारेषण क्षमतेचे हक्क धारण करणा-या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांची नावे व अशा प्रत्येक उपयोगकर्त्यांची क्षमता, कालावधी व वीज पुरवठा करण्याची व घेण्याची ठिकाणे;

३१.१.३. पुढील एका दिवसाच्या (डे-अहेड) तत्वावर तसेच मागील एक (१) दिवस, एक (१) महिना आणि एक (१) वर्षासाठी असलेल्या पारेषण यंत्रणेच्या उपलब्धतेची माहिती घोशित करणे

३१.१.४. मागील बावन्न (५२) आठवड्यांतील प्रत्येक आठवड्यात यंत्रणेला पुरविलेल्या एकूण ऊर्जेपैकी राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील ऊर्जा हानिची टक्केवारी;

३१.१.५. या विनियमाखाली राज्य पारेषण कंपनीने तयार केलेली पारेषण यंत्रणा योजना;

राज्य भार प्रेषण केंद्र, राज्य पारेषण कंपनीने विकसित केलेल्या पारेषण यंत्रणा योजनेशी संपर्क साधण्यासाठी वेब लिंक देईल.

३१.१.६. पुढील पाच वर्षांसाठी पारेषण यंत्रणा परवानाधारकाच्या नियोजित व मान्यताप्राप्त गुंतवणुकीचा तपशील.

३१.२. राज्य भार प्रेषण केंद्र त्याच्या संकेत-स्थळावरील वेब पेजमध्ये मुक्त प्रवेश माहिती या शीर्षकाअंतर्गत खालील माहिती प्रदर्शित करील आणि अशी माहिती असलेले मासिक किंवा वार्षिक अहवाल प्रसिध्द करील.

३१.२.१. दीर्घ-कालीन प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहकांबाबतच्या सद्यस्थिती अहवालात खालील माहिती दर्शविली जाईलः-

(एक) ग्राहकाचे नाव;

(दोन) मंजूर झालेल्या मुक्त प्रवेशाचा कालावधी (प्रारंभाची तारीख आणि समाप्तीची तारीख);

(तीन) वीज पुरवठा करण्याचे ठिकाण;

(चार) वीज पुरवठा काढून घेण्याचे ठिकाण;

(पाच) वापरलेली पारेषण यंत्रणा आणि/किंवा वितरण यंत्रणा; आणि

(सहा) वापरलेली मुक्त प्रवेश क्षमता.

३१.२.२. विद्यमान अल्प-कालीन प्रवेश ग्राहकांबाबतच्या सद्यस्थिती अहवालात खालील माहिती देण्यात येईलः-

(एक) ग्राहकाचे नाव;

(दोन) मंजूर झालेल्या मुक्त प्रवेशाचा कालावधी (प्रारंभाची तारीख आणि समाप्तीची तारीख);

(तीन) वीज पुरवठा करण्याचे ठिकाण;

(चार) वीज पुरवठा काढून घेण्याचे ठिकाण;

(पाच) वापरलेली पारेषण यंत्रणा आणि/किंवा वितरण यंत्रणा; आणि

(सहा) वापरलेली मुक्त प्रवेश क्षमता.

३१.२.३. सर्वोच्च भार प्रवाह आणि सर्व अति उच्च दाब वाहिन्या आणि उच्च दाब वाहिन्यांवरील राखीव क्षमतेसह उपलब्ध क्षमता

३१.२.४. संबंधित परवानाधारकाने निश्चित केल्याप्रमाणे पारेषण आणि वितरण यंत्रणेतील सरासरी हानि संबंधी माहिती

३१.२.५. राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेमधील मुक्त प्रवेशासाठीचा अर्ज नाकारण्यात आलेल्या अर्जदाराशी संबंधित माहिती.

भाग जे: संकीर्ण

३२. राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील मुक्त प्रवेश क्षमतेचा वापर कमी करणे किंवा वापर न करणे

३२.१ दीर्घ-कालीन प्रवेशः

दीर्घ-कालीन मुक्त ग्राहकास, दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेशाच्या पूर्ण कालावधीच्या समाप्तीपूर्वी, शिल्लक कालावधीत न वापरल्या जाऊ शकणा-या क्षमतेसाठी खालीलप्रमाणे नुकसानभरपाईची रक्कम भरुन, दीर्घ-कालीन प्रवेश हक्क पूर्णतः किंवा अंशतःसोडून देता येतील.

३२.१.१. कमीत कमी १२ वर्षासाठी प्रवेश हक्क प्राप्त झालेला दीर्घ-कालीन ग्राहक

(ए) एक (१) वर्षाची नोटीस – जर अशा ग्राहकाने राज्य पारेषण कंपनीकडे प्रवेश हक्क सोडून देण्याच्या इच्छित दिनांकाच्या किमान एक (१) वर्ष अगोदर अर्ज सादर केला असेल तर, कोणताही आकार लावण्यात येणार नाही.

(ब) एक (१) वर्षाहून कमी कालावधीची नोटीस – जर अशा ग्राहकाने राज्य पारेषण कंपनीकडे प्रवेश हक्क सोडून देण्याच्या इच्छित दिनांकापूर्वी एक (१) वर्षापेक्षा कमी कालावधीत कोणत्याही वेळी अर्ज सादर केल्यास त्याला एक (१) वर्षाचा नोटीस कालावधी पूर्ण होण्यास जितका कालावधी कमी पडत असेल त्या कालावधीतीत न वापरल्या जाऊ शकणा-या पारेषण क्षमतेच्या पारेषण आकाराच्या ६६ टक्क्यांइतकी रक्कम भरावी लागेल.

३२.१.२. कमीत कमी १२ वर्षासाठी प्रवेश हक्क प्राप्त न झालेला दीर्घ-कालीन ग्राहक - अशा ग्राहकाला बारा (१२) वर्षांचा प्रवेश हक्काचा कालावधी पूर्ण होण्यास जितका कालावधी कमी पडत असेल त्या कालावधीत न वापरल्या जाऊ शकणा-या पारेषण

क्षमतेच्या अंदाजित पारेषण आकाराच्या ६६ टक्क्यांइतकी रक्कम (निव्वळ विद्यमान मूल्य) भरावी लागेल.

परंतु असे की, असा ग्राहक प्रवेश हक्क सोडून देण्याच्या इच्छित दिनांकाच्या कमीत कमी एक (१) वर्ष अगोदर राज्य पारेषण कंपनीकडे अर्ज सादर करेलः

परंतु आणखी असे की, जर ग्राहकाने दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश हक्क सोडून देण्याच्या एक (१) वर्षापेक्षा कमी कालावधीत कोणत्याही वेळी अर्ज सादर केला असेल तर त्याला एक (१) वर्षाचा नोटीस कालावधी पूर्ण होण्यास जितका कालावधी कमी पडत असेल त्या कालावधीतील अंदाजित पारेषण आकारांच्या ६६ टक्क्यांइतकी रक्कम (निव्वळ विद्यमान मूल्य) भरावी लागेल व त्याशिवाय बारा (१२) वर्षांचा प्रवेश हक्काचा कालावधी पूर्ण होण्यास जितका कालावधी कमी पडत असेल त्या कालावधीत न वापरल्या जाऊ शकणा-या पारेषण क्षमतेच्या अंदाजित पारेषण आकारांच्या ६६ टक्क्यांइतकी रक्कम (निव्वळ विद्यमान मूल्य) देखील भरावी लागेल.

३२.१.३. वितरण परवानाधारकांनी निविदा प्रक्रियेने वीज प्राप्त करण्यासाठी निश्चित करावयाच्या वीज दरासाठी वीज मंत्रालयाने प्रसिध्द केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांना अनुसरुन केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने वेळोवेळी प्रसिध्द केलेल्या अधिसूचनेमधील निविदेचे मूल्यमापन करण्यासाठी वापरावयाचा सवलत दर, हा वरील खंड (३२.१.१) च्या उप-खंड (ए) आणि (बी) मध्ये नमूद केलेल्या निव्वळ विद्यमान मूल्याची परिगणना करण्यासाठी लागू करण्यात आलेला सवलत दर राहील.

३२.१.४. दीर्घ-कालीन ग्राहकांनी न वापरल्या जाऊ शकणा-या पारेषण क्षमतेसाठी भरलेल्या नुकसानभरपाईच्या रकमेचा वापर, त्या वर्षातील अन्य दीर्घ-कालीन ग्राहक आणि

मध्यम-कालीन ग्राहकांनी देय असलेले पारेषण आकार कमी करण्यासाठी, अशा दीर्घ-कालीन ग्राहक आणि मध्यम-कालीन ग्राहकांना देय असलेल्या पारेषण आकारांच्या सरासरीत, करण्यात येईल.

३२.२. मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहक

मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहक नोडल एजन्सीला कमीत कमी ३० दिवसांची आगाऊ सूचना देऊन पूर्णतः किंवा अंशतः हक्क सोडून देऊ शकेल.

परंतु असे की, मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहक त्याचे हक्क सोडून देताना, ते सोडून देत असलेल्या कालावधीसाठी किंवा ३० दिवस यापैकी जे कमी असेल त्या कालावधीसाठी लागू असलेल्या पारेषण आकारांचा भरणा करेल.

३२.३ अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश

(ए) अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश ग्राहकाने केलेल्या अर्जातील विनंतीनुसार, नोडल एजन्सीने अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशासाठी आगाऊ किंवा प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर स्वीकारलेले काल व परिमाण निर्धारण (शेड्युल) रद्द किंवा कमी करता येईल.

परंतु असे की, अल्प-कालीन प्रवेशाचे शेड्युल रद्द केले असल्यास किंवा कमी केले असल्यास ते, किमान दोन (२) दिवसांचा कालावधी समाप्त होण्यपूर्वी, अंमलात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, ज्या दिवशी नोडल एजन्सीला शेड्युल रद्द किंवा कमी करण्याची सूचना देण्यात आली असेल तो दिवस आणि ज्या दिवसापासून रद्द किंवा कमी करण्याच्या अशा सूचनेची अंमलबजावणी करावयाची असेल तो दिवस, दोन (२) दिवसांच्या कालावधीची गणना करताना त्यात धरले जाणार नाहीत.

(बी) ज्या कालावधीकरिता अल्प-कालीन मुक्त प्रवेशाचे शेड्युल रद्द किंवा कमी करण्याची, जसे अस्सेल तसे, ज्या व्यक्तीने विनंती केली असेल ती व्यक्ती, रद्द किंवा कमी करण्याच्या कालावधीच्या पहिल्या दोन (२) दिवसांकरिता नोडल एजन्सीने सुरुवातीला मंजूरी दिलेल्या शेड्युलला अनुसरुन आणि त्यानंतर नोडल एजन्सीने तयार केलेल्या सुधारित शेड्युलला अनुसरुन, पारेषण आकार भरेल.

(सी) शेड्युल रद्द करण्यात आले असल्यास या विनियमाच्या विनियम १९ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेले परिचालन आकार दोन (२) दिवसांकरिता किंवा रद्द केल्याच्या कालावधीतील दिवसांकरिता, जे कमी असेल त्याप्रमाणे, भरावे लागतील.

३३. मुक्त प्रवेशासाठी क्षमता उपलब्धततेची परिगणना

३३.१ राज्य पारेषण कंपनीकडून प्रत्येक पारेषण विभाग आणि प्रत्येक उप-केंद्रासाठी मुक्त प्रवेशासाठीच्या उपलब्ध क्षमतेची परिगणना खाली नमूद केलेल्या पध्दतीप्रमाणे करण्यात येईलः

३३.१.१. पारेषण यंत्रणा विभागाची उपलब्ध मुक्त प्रवेश क्षमता : = (डीसी – एसडी – एसी) + एनसी जेथे, डीसी = पारेषण विभागाची मेगावॅटमधील डिझाइन क्षमता, एसडी = विभागामध्ये नोंद झालेली मेगावॅटमधील सातत्याने असलेली मागणी, एसी = यापूर्वीच वाटप केलेली परंतु वापर न केलेली मेगावॅटमधील क्षमता आणि एनसी = भर घालावयाची मेगावॅटमधील अपेक्षित नवीन क्षमता.

३३.१.२. उप-केंद्राची उपलब्ध मुक्त प्रवेश क्षमता : = (टीसी – एसपी – एसी) + एनसी जेथे, टीसी = उप-केंद्राची एमव्हीए मधील ट्रान्सफॉर्मर क्षमता, एसपी = उप-

केंद्राची एमव्हीए मधील सर्वोच्च मागणी, एसी = यापूर्वीच वाटप केलेली परंतु वापर न केलेली एमव्हीएमधील क्षमता आणि एनसी = भर घालावयाची एमव्हीएमधील अपेक्षित नवीन ट्रान्सफॉर्मर क्षमता.

३३.१.३. राज्य पारेषण कंपनी कॅलेण्डर महिन्याच्या पहिल्या दिवशी मासिक तत्वावर वरील मूल्ये अद्ययावत करेल आणि त्यांच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल. .

३४. मुक्त प्रवेश कमी करण्यासाठी प्राधान्य

राज्य ग्रिडच्या परिचालनातील कोणत्याही तांत्रिक मर्यादांच्या अधीन राहून, ग्राहकाच्या मुक्त प्रवेश सेवा कमी करणे आवश्यक असल्यास, राज्य ग्रीड संहितेच्या आवश्यक्तांना अधीन राहून, वितरण परवानाधारकाला देण्यात आलेला मुक्त प्रवेश सर्वात शेवटी कमी करण्यात येईल. इतरांमध्ये, प्रथम अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश कमी करण्यात येईल, त्यानंतर मध्यम-कालीन मुक्त प्रवेश व त्यानंतर दीर्घ-कालीन मुक्त प्रवेश कमी करण्यात येईल.

अल्प-कालिन मुक्त प्रवेश व्यवहारांमध्ये, सामुहिक व्यवहारांपाठोपाठ द्विपक्षीय व्यवहार प्रथम रद्द किंवा कमी करण्यात येतील.

३४.१ राज्य ग्रिडच्या परिचालनातील कोणत्याही तांत्रिक मर्यादांच्या अधीन राहून, राज्य भार प्रेषण केंद्र राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापर कमी करण्यासाठी खालील तत्वांचा, पूर्णतः किंवा अंशतः, अवलंब करेलः

(ए) बिघाडामुळे पारेषण यंत्रणेची किंवा तिच्या कोणत्याही भागाची उपलब्ध क्षमता कमी झाल्याने मुक्त प्रवेश कमी करणे आवश्यक झाल्यास, अशा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा किंवा तिचा भागाच्या पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा वापर, जसे असेल तसे, बिघाड चालू राहिल्याच्या कालावधीत, अशा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने धारण केलेल्या पारेषण क्षमता हक्कांच्या प्रमाणात, कमी करण्यात येईल;

(बी) राज्य भार प्रेषण केंद्राला यथोचितपणे कळविलेल्या वीज पुरवठा आणि वापराच्या अंतिम शेड्युलपासून पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याने फारकत घेतल्याने मुक्त प्रवेश कमी करणे आवश्यक झाल्यास, राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेचा अशा पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा वापर, अशा फारकतीच्या पूर्ण प्रमाणात, प्रथम कमी करण्यात येईल, व त्यानंतर वरील खंड (ए) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेले तत्त्व लागू होईल.

३४.२ या विनियमांमध्ये कोणत्याही तरतुदी असल्या तरी, राज्य भार प्रेषण केंद्र आणीबाणिची स्थिती उद्‌भवल्यास आणि यंत्रणेची सुरक्षितता राखण्यासाठी, केंद्राला योग्य वाटतील अशा वापर कमी करण्याच्या अन्य तत्वांचा अंमल करु शकेल.

३४.३ या विनियमांमध्ये कोणत्याही तरतुदी असल्या तरी, राज्य भार प्रेषण केंद्र कोणत्याही पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याचा यंत्रणेचा वापर कमी करण्याच्या संबंधात प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्राकडून प्राप्त झालेल्या निर्देशांचे पालन करेल.

३५. अन्य वाणिज्यिक अटी

अधिनियम आणि या विनियमांनुसार, प्रत्येक पारेषण परवानाधारक, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून साठ (६०) दिवसांच्या आत किंवा पारेषण परवानान्याचा प्रारंभ झाल्याच्या दिनांकापासून साठ (६०) दिवसांच्या आत, अशा पारेषण परवानाधारकाच्या राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेच्या वापरासाठीच्या अन्य वाणिज्यिक अटी, त्याच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील.

परंतु असे की, अशा अन्य वाणिज्यिक अटींच्या संदर्भात कोणताही वाद उद्‌भवल्यास, असा वाद आयोगाकडे निर्णयासाठी पाठविण्यात येईल.

३६. राज्य ग्रिड संहितेचे पालन

सर्व पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांनी राज्य ग्रीड संहितेचे पालन करणे त्यांचे कर्तव्य राहील;

परंतु असे की, कोणताही पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्ता राज्य ग्रिड संहितेचे पालन करण्यास अपयशी ठरला तर, अधिनियमाखाली दायित्व असलेल्या कोणत्याही दंडास बाधा न येऊ देता, अशा उपयोगकर्त्यासाठी राखून ठेवलेले पारेषण क्षमता हक्क, पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यास या प्रकरणी त्याची बाजू मांडण्याची संधी दिल्यानंतर आणि आयोगाकडून परवानगी प्राप्त झाल्यानंतर, पारेषण परवानाधारकाकडून रद्द करण्यात येतील.

३७. विद्यमान करार आणि नाकारण्याचा प्रथम हक्क

ठोक वीज पारेषण कराराच्या अनुषंगाने राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा वापरत असलेल्या विद्यमान पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्यांना, अशा कराराच्या समाप्तीनंतर, कराराचा कालावधी वाढविण्यासाठी नकार देण्याचा प्रथम अधिकार राहीलः

परंतु असे की, अशा नकार देण्याच्या अधिकाराचा वापर फक्त पारेषण यंत्रणा उपयोगकर्त्याकडून एक (१) वर्षापेक्षा कमी नसलेल्या कालावधीच्या ठोक वीज पारेषण कराराच्या संबंधात करता येईल.

परंतु आणखी असे की, जेथे मागणी केलेला वाढीव कालावधी एक (१) वर्षापेक्षा कमी नसेल केवळ अशाच प्रकरणी नकार देण्याचा असा प्रथम अधिकार उपलब्ध राहील.

३८. दैवी आपत्ती

३८.१ दैवी आपत्ती म्हणजे एखादी घटना, जी नोडल एजन्सी किंवा अर्जदार किंवा आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणा किंवा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा, जसे असेल तसे, यांच्या नियंत्रणाबाहेर असेल व ज्याबाबत आगाऊ कल्पना नसेल किंवा जिची वाजवी काळजी घेऊन देखील आगाऊ कल्पना येऊ शकली नसती आणि जी कराराच्या अंमलबजावणीवर मोठ्या प्रमाणात परिमाण करते. दैवी आपत्तींच्या घटनांमध्ये खालील घटनांचा समावेश होईल.

(एक) नैसर्गिक आपत्ती पूर, वादळ, दुष्काळ, भूकंप आणि साथीचे रोग यांसह परंतु तेवढ्यापुरतेच मर्यादित नाही ;

(दोन)युध्द (घोषीत किंवा अघोषित), बंडाळी, हल्ला, शस्त्र संघर्ष किंवा परकीय शत्रुच्या कारवाया यापैकी प्रत्येक घटना भारताशी संबंधीत किंवा भारतावर थेट परिणाम करणारी असेल, तसेच क्रांती, दंगल, प्रस्थापित सरकारविरुध्द जनतेचा उठाव किंवा अन्य नागरी क्षोभ, दहशतवादी कारवाया किंवा घातपाती कृत्ये यापैकी भारतातील प्रत्येक घटना;

(तीन) अणुस्फोट, अणुकिरणोत्सर्गी किंवा रसायन दूषितीकरण किंवा निर्मिती केंद्र, स्व-वापरासाठीची वीज निर्मिती प्रकल्प किंवा ग्राहक यांच्यावर थेट परिणाम करणारे आयोनायझिंग किरणोर्त्सग, आंतर-राज्य पारेषण यंत्रणा किंवा राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणा किंवा कोणतीही सुविधा जी या कराराच्या अंमलबजावणीसाठी एक अंगभूत आणि महत्त्वाच भाग असेल;.

(चार) भारतातील कोणतीही घटना किंवा वर उल्लेख केलेल्या कोणत्याही घटनेतील काही बाबतीत सारख्या स्वरुपाची परिस्थिती.

परंतु असे की, वरील विनियम ३८.१ मध्ये उल्लेखलेली दैवी आात्तीची घटना घडल्यामुळे, मुक्त प्रवेश करारातील एक पक्षकार असणारी व्यक्ती जर, अशा करारातील किंवा या विनियमातील कोणतेही बंधन पूर्णतः किंवा अंशतः आणि वेळेवर व त्यात असलेल्या आश्यकतेप्रमाणे, पालन करण्यास समर्थ नसेल तर, या विनियमांना अधीन राहून, वरील बंधनाचे पालन, बाधित व्यक्तीची क्षमता अशा दैवी अपत्तीच्या घटनेमुळे बाधित राहील त्या मर्यादेपर्यंत स्थगित ठेवण्यात येईल.

परंतु असे की, अशी दैवी अपत्तीची घटना घडल्यापासून पंधरा (१५) दिवसाच्या आत ती घडल्याचे करारातील एक पक्षकार दुसऱ्या पक्षकाराला लेखी कळवेल.

३९. वाद

३९.१ या विनियमांखालील कोणत्याही वादावर आयोगाकडून अभिनिर्णय देण्यात येईल.

परंतु असे की, या वादाच्या अभिनिर्णयासाठी खाली संदर्भ केलेल्या समितीचा अहवाल आयोग विचारात घेईल.

१. समिती

(एक) आयोग, “पारेषण मुक्त प्रवेशाचे संनियंत्रण आणि पुनर्विलोकन समिती” नावाने एक समिती गठीत करील, ज्यामध्ये राज्य भार प्रेषण केंद्र, संबंधित पारेषण परवानाधारक, आयोगाच्या कर्मचारीवर्गातील एक व्यक्ती आणि प्राधिकृत ग्राहक प्रतिनिधी यांचा प्रत्येकी एक सदस्य असेल. ही समिती परवाधारकाच्या संचालन क्षेत्रातील मुक्त प्रवेशाच्या प्रगतीचे संनियंत्रण करील आणि या समितीची महिन्यातून किमान एक वेळा बैठक घेईल.

(दोन) पारेषण परवानाधारक समितीला मंजुर करण्यात आलेल्या मुक्त प्रवेशांची, त्यांच्याकडून प्रलंबित/नामंजूर करण्यात आलेल्या अर्जांबाबतची माहिती देईल.

(तीन) मुक्त प्रवेश - समिती प्रत्येक सहा (६) महिन्यांनतर किमान एकदा त्यांची निरीक्षणे/सूचना सादर करील.

४०. दुरूस्ती करण्याचे अधिकार

आयोग या विनियमातील कोणत्याही तरतुदीमध्ये कोणत्याही वेळी सुधारणा करु शकेल.

४१.अडचणी दूर करण्याचा अधिकार

या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदीच्या अंमलबजावणीत काही अडचणी निर्माण झाल्यास, आयोग, सर्वसाधारण अथवा विशेष आदेशाने, अडचणी दूर करण्यासाठी आयोगास आवश्यक आणि इष्ट वाटेल अशी कार्यवाही करण्याचे निर्देश आयोग राज्य पारेषण कंपनी, राज्य भार प्रेषण केंद्र, राज्यांतर्गत परवानाधारक आणि मुक्त प्रवेश ग्राहक यांना देऊ शकेल.

४२.आदेश व कार्य-प्रणाली निर्देश देणे

या विनियमांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, अधिनियमातील तरतुदींना अधीन राहून, आयोग वेळोवेळी आदेश व कार्य-प्रणाली निर्देश देऊ शकेल.

४३. रद्द करणे आणि अपवाद

४३.१. या विनियमात नमूद केलेल्या बाबी वगळून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (पारेषण मुक्त प्रवेश) विनियम, २००५ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून रद्द होतील.

४३.२. हे विनियम रद्द करण्यात आले असले तरी, या रद्द केलेल्या विनियमांखाली करण्यात आलेली किंवा केली आहे असे मानण्यात येणारी कोणतीही कारवाई ही या विनियमांखाली करण्यात आली आहे किंवा केली आहे असे मानण्यात येईल.

४३.३. हे विनियम अंमलात येण्याच्या दिनांकापूर्वी प्रचलित असलेल्या करार किंवा संविदेखाली राज्यांतर्गत पारेषण यंत्रणेतील मुक्त प्रवेश ग्राहकांना, अशा प्रचलित करार/ संविदेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या त्याच अटी व शर्तींना अनुसरुन, पारेषण यंत्रणेमध्ये प्रवेश चालू ठेवण्याचा हक्क राहील. असा प्रचलित करार/ संविदा समाप्त झाल्यानंतर, या विनियमांखाली, अशा व्यक्ती दीर्घ-कालीन प्रवेश किंवा मध्यम-कालीन प्रवेश किंवा अल्प-कालीन मुक्त प्रवेश घेण्यास पात्र राहतील.

परंतु असे की, आयोगाने या विनियमाखाली निश्चित केलेला वहन आकार, क्रॉस सबसिडी अधिभार, अतिरिक्त अधिभार, स्टँड-बाय आकार किंवा अन्य कोणताही आकार सर्व मुक्त प्रवेश ग्राहकांना लागू राहील.

४३.४ या विनियमांत काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, त्यामुळे हे विनियम किंवा त्यांचा कोणताही भाग लागू करण्यातून एखाद्या व्यक्तीला सूट देण्याचे आयोगाचे अधिकार अवैध ठरणार नाहीत; मग असा अधिकार या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या पूर्वी अथवा नंतर वापरला गेला असेल किंवा नसेल;

परंतु असे की, आयोग अशी सूट देण्यापूर्वी, व्यवहार्य असेल तितकी, कोणत्याही स्वारस्य असलेल्या किंवा बाधित पक्षकाराला त्याचे अभिवेदन सादर करण्याची वाजवी संधी देईल.

४३.५ या विनियमांत काहीही स्पष्टपणे किंवा सूचितपणे नमूद केले असले तरी त्यामुळे, ज्यासाठी कोणतेही विनियम करण्यात आलेले नाहीत, असे कोणतेही प्रकरण हाताळण्यास किंवा अधिनियमातील कोणत्याही अधिकारांचा वापर करण्यास, बाधा

येणार नाही आणि आयोग अशी प्रकरणे, अधिकार आणि कार्ये त्यास योग्य वाटेल अशारितीने हाताळू शकेल.

सचिव,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

मुंबई,
दिनांकः / / २०१३.
१०-४- १३